

apva

APLINKOS PROJEKTŲ
VALDYMO AGENTŪRA

2025

VEIKLOS
ATASKAITA

TURINYS

I. ĮŽANGA IR APŽVALGA

1.1 Vadovo žodis

1.2 Metų apžvalga skaičiais

2. APIE APVA

2.1 Įstaigos misija, vizija, vertybės

2.2 Strategija

2.3 Organizacinė struktūra ir darbuotojai

3. VEIKLOS REZULTATAI

3.1 Kartu su partneriais įgyvendinami projektai

3.2 Pastatų modernizavimas

3.2.1 Daugiabučių namų renovacija

3.2.2 Viešųjų pastatų atnaujinimas

3.2.3 Individualių namų energinio efektyvumo didinimas

3.3 Tvari energetika

3.3.1 Saulės elektrinės gyventojams

3.3.2 Saulės elektrinės juridiniams asmenims

3.3.3 Elektros energijos kaupikliai gyventojams

3.3.4 Elektros energijos kaupimo įrenginiai įmonėms

3.3.5 Energijos vartojimo efektyvumo ir dekarbonizacijos priemonės įmonėms

3.3.6 Gamybos įmoka

3.3.7 SND balionų atsisakymas daugiabučiuose

3.4 Tvarus transportas

3.4.1 Elektromobilių įsigijimo skatinimas

3.4.2 Elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtra

3.4.3 Taršių automobilių atsisakymas

3.4.4 Sunkiojo transporto dekarbonizacija

3.4.5 Viešojo transporto elektrifikacija

3.5 Aplinkos apsauga

3.5.1 Nuotekų valymas

3.5.2 Invazinių rūšių kontrolė

3.5.3 Miškų plėtra ir priežiūra

3.5.4 Atliekų tvarkymas

3.5.5 Oro taršos mažinimas

3.5.6 Pajūrio ruožo tvarkymas

3.5.7 Verslinės žvejybos vidaus vandenyse ribojimas

3.6 Žemės ūkis

3.6.1 Beariminės žemdirbystės skatinimas

3.6.2 Žemės ūkio transporto dekarbonizacija

3.7 LIFE programos projektai

3.8 Tarptautinis bendradarbiavimas

3.8.1 Dalyvavimas tarptautiniuose projektuose

3.8.2 Tarptautinės partnerystės

4. TVARUMAS (ESG)

4.1 Tvarumo valdymo sistema

4.2 Aplinkosauga

4.2.1 Įstaigos ekologinio pėdsako mažinimas (vidinis poveikis)

4.2.2 Indėlis į šalies klimato neutralumą (išorinis poveikis)

4.3 Socialinė atsakomybė

4.3.1 Darbuotojų gerovės užtikrinimas ir personalo valdymas

4.3.2. Socialinės vertės kūrimas visuomenei

4.4 Valdysena

4.4.1 Skaidrumas ir atitiktis

4.4.2 Paslaugų skaitmenizavimas

4.4.3 Kibernetinė sauga

4.4.4 Rizikų valdymas

4.4.5 Asmens duomenų apsauga

3

3

4

6

6

6

11

14

14

15

15

16

17

17

17

17

18

18

18

18

19

19

20

20

20

20

20

21

21

21

21

22

22

23

23

23

23

24

24

24

24

27

27

28

30

30

31

32

32

34

34

36

37

37

38

39

39

39

39

39

39

2

I. ĮŽANGA IR APŽVALGA

I.1 VADOVO ŽODIS

Praėję metai Aplinkos projektų valdymo agentūrai buvo nuoseklaus augimo, reikšmingų sprendimų ir atsakingo įsipareigojimo laikotarpis. Dirbdami svarbiausiomis valstybės tvarumo kryptimis, 2025 m. pasiekėme reikšmingų rezultatų. Finansavome daugiau kaip 53 tūkst. projektų, išmokėjome beveik 350 mln. eurų, o bendra suteiktos paramos suma siekė 693 mln. eurų. Šie skaičiai patvirtina, kad APVA, administruoja didžiausią žaliųjų investicijų – klimato, energetikos ir aplinkosaugos portfelį Lietuvoje.

2025 m. drąsiai galime vadinti atsinaujinančios energetikos metais. APVA visus metus skatino gyventojus ir verslą dar aktyviau investuoti į saulės energiją: įsirengta daugiau kaip 300 MW saulės elektrinių galios, 33,6 tūkst. naujų gaminančių vartotojų išmokėta parama, o energijos kaupimo sprendimai namų ūkiuose ir įmonėse pagavo reikšmingą pagreitį. 2025 m. paskirstytas rekordinis kiekis paramos gamintiems vartotojams – gyventojams skirta virš 90 mln. eurų diegti saulės elektrinių bei elektros energijos kaupimo sprendimus. Šie pokyčiai tiesiogiai mažina Lietuvos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir stiprina energetinį šalies atsparumą.

Pastatų sektoriuje toliau augo modernizacijos tempai: 2025 m. atnaujinus 359 daugiabučius, šių namų gyventojai šildymui išleidžia mažiau, gyvena patogiau ir sveikiau bei džiaugiasi atsinaujinusia aplinka. Modernizuojami viešieji pastatai visoje Lietuvoje taip pat tampa kokybiškesni, efektyvesni ir pritaikyti naujų kartų poreikiams – 2025 m. jų net 49. Tai tiesioginis APVA indėlis į nacionalinio pastatų energinio efektyvumo didinimą bei aukščiausius standartus atitinkančios viešosios infrastruktūros plėtrą.

Per metus iš mūsų gatvių ir kiemų, pasinaudojus APVA teikiamomis kompensacijomis, pašalinta daugiau kaip 7 tūkst. taršių automobilių. Finansuota arti 5 tūkst. elektromobilių. Augantis susidomėjimas mažiau taršiais sprendimais rodo besikeičiančias gyventojų mobilumo nuostatas ir kuria ilgalaikę naudą visiems – švaresnį orą ir tylesnius miestus.

Praėjusiais metais APVA sėkmingai įgyvendino ir svarbias gamtosaugos priemones, orientuotas į ekosistemų atkūrimą ir taršos mažinimą: 3,7 tūkst. gyventojų prijungti prie centralizuotų nuotekų sistemų, miestų miškuose sutvarkyta 1,3 tūkst. ha ploto, o pajūryje sutvirtinta daugiau kaip 11 tūkst. m² kopų, pradėti mūsų gamtos būklei itin svarbūs upių vientisumo atkūrimo ir invazinių rūšių naikinimo projektai.

Esu dėkingas mūsų komandai, kurios profesionalumas ir atsakomybė leidžia nuosekliai stiprinti agentūros, kaip patikimo strateginio valstybės partnerio, vaidmenį. Kiekvienas įgyvendintas projektas yra tiesioginis mūsų indėlis į švaresnę, tvaresnę ir klimatui palankią Lietuvos ateitį. Veiklos rezultatai patvirtina, kad einame teisinga kryptimi, todėl 2026-uosius pasitinkame turėdami tvirtą pagrindą dar ambicingesniems siekiams. Mūsų prioritetai – stiprėjanti partnerystė su verslu bei savivalda, paslaugų prieinamumas regionuose, biurokratinės naštos mažinimas, skaitmeninė transformacija ir įsitvirtinimas tvarių investicijų lyderio pozicijoje.

Kviečiu susipažinti su mūsų 2025 m. pasiekimais.

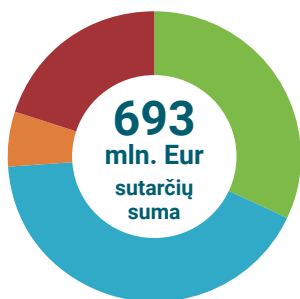
Gvidas Dargužas, APVA direktorius

I.2 METŲ APŽVALGA SKAIČIAIS

APVA veikla ir rezultatai 2025 m.

Finansuojami projektai (sutarčių skaičius) **53,2 tūkst. vnt.**

	Pastatų modernizavimas	222,6 mln. Eur 32 %
	Atsinaujinanti energetika	288,3 mln. Eur 42 %
	Transportas ir susisiekimo infrastruktūra	42,7 mln. Eur 6 %
	Gamtos apsauga	138,9 mln. Eur 20 %

Aptarnautų klientų skaičius (gautos paraiškos) **54,4 tūkst. vnt.**
97,8 % gautų paraiškų finnuota

Metinis ŠESD emisijų sutaupymas (pagal 2025 m. užbaigtų projektų rezultatus) **103,3 tūkst. t CO₂e**

Paramos programų lėšų šaltiniai

	Valstybės biudžetas	25 %
	Klimato kaitos programa	15 %
	Modernizavimo fondas	15 %
	ES programos ir priemonės	45 %

Pastatų modernizavimas

359
vnt.

614 tūkst. m²

Renovuoti
daugiabučiai

18
vnt.

centrinės valdžios savivaldybių

Atnaujinti viešieji
pastatai

31
vnt.

992
vnt.

Modernizuoti
individualūs
namai

62
vnt.

Atsisakyta
SND balionų
daugiabučiuose

Atsinaujinanti energetika

271,41
MW

įrengtosios
galios

Saulės elektrinės
fiziniams asmenims

33,6
tūkst.

naujų gaminančių
vartotojų

83,09
MWh

įrengtosios
talpos

Elektros energijos kaupikliai
fiziniams asmenims

5,9
tūkst.

kaupimo
įrenginių

31,6
MW

įrengtosios
galios

Saulės elektrinės
juridiniams asmenims

6401
MWh

įrengtosios
talpos

Elektros energijos kaupimo
sprendimai juridiniams asmenims
(įrengiama)

Transportas ir susisiekimo infrastruktūra

7252
vnt.

Atsisakyta
taršių
automobilių

5104
vnt.

Finansuota
elektromobilių

9
vnt.

Finansuota
elektromobilių
įkrovimo
priėgų

129
vnt.

Finansuota
beariminių
technologijų
sėjamyjų

Gamtos apsauga

3764

Prie centrinės
nuotekų sistemos
prisijungę gyventojai

19

Įmonėse įdiegta paviršinių ir
gamybinių nuotekų valymo
technologijų

1300
ha

Sutvarkyta
miestų miškų

845
ha

Išsaugota medžių
savaiminukais
apaugusių sklypų

11
tūkst. m²

Sutvirtintas pajūrio kopų
ruožas

356
tūkst. Eur

Kompensuota laukinių
gyvūnų padarytos
žalos

Projektai

5

Koordinuojami LIFE
projektai

2

Įgyvendinami ES
Dvynių projektai

2 mln. Eur
Moldova

1,5 mln. Eur
Palestina

2. APIE APVA

2.1 ĮSTAIGOS MISIJA, VIZIJA, VERTYBĖS

Aplinkos projektų valdymo agentūra – valstybės biudžetinė įstaiga, pavaldi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, kuri rūpinasi efektyviu aplinkos, klimato kaitos, pastatų modernizavimo ir energetikos projektų valdymu nacionaliniu lygiu.

APVA misija

Skatinti aplinkosaugos ir klimato kaitos investicijas ir užtikrinti efektyvų jų valdymą.

APVA vizija

Tvariai ir efektyviai veikianti organizacija, reikšmingai prisidedanti prie žalios ir švarios aplinkos kūrimo bei Lietuvos tapimo klimatui neutralia šalimi.

APVA vertybės

Atsakomybė – aplinkai, bendruomenei, kolegoms, vieni kitiems.

Profesionalumas – tobulėjimas, mokymasis, lyderystė, dalijimasis žiniomis, kokybiškas rezultatas.

Vienybė – bendradarbiavimas, kolegos, partneriai.

Atvirumas – inovacijos, pasitikėjimas, skaidrumas.

2.2 STRATEGIJA

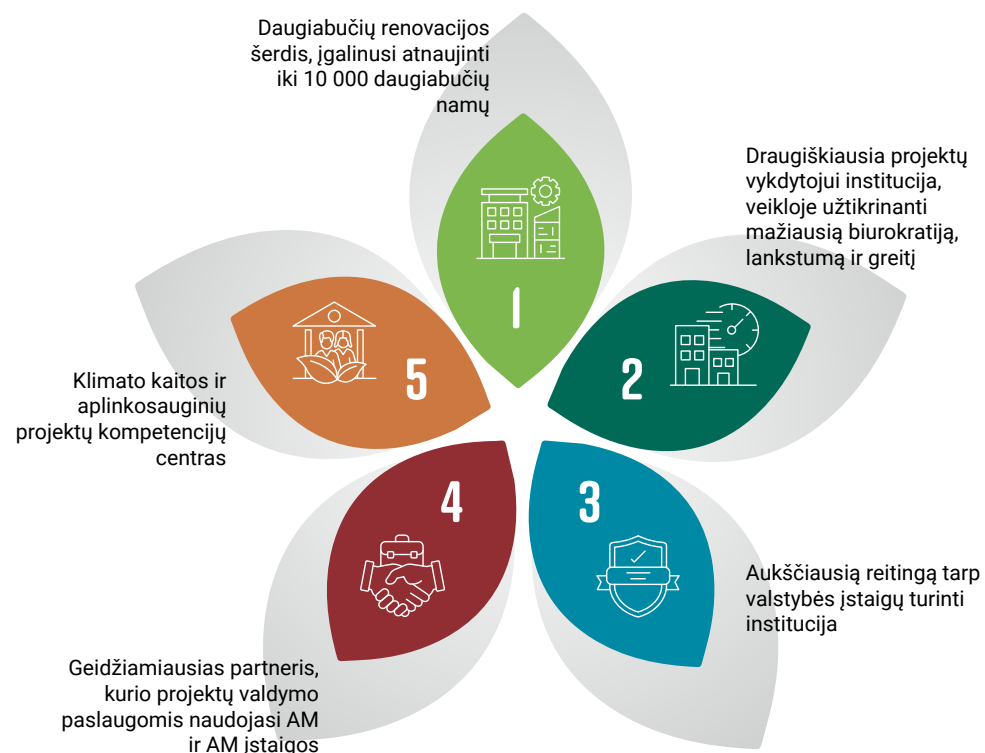
Strateginiai tikslai ir jų įgyvendinimas

APVA veikla vykdoma vadovaujantis APVA 2030 m. strategija, orientuota į 5 prioritetines veiklos kryptis (žr. žemiau), atliepančias Vyriausybės programos nuostatas, Nacionalinio pažangos plano (NPP) tikslus ir Aplinkos ministerijos strateginio veiklos plano 2025-2027 m. prioritetus bei uždavinius. Kiekvienai APVA veiklos kryptčiai suformuluoti ilgalaikiai tikslai, o jiems pasiekti išskelti metiniai uždaviniai ir rodikliai.

Nuo 2024 m. APVA veiklos planavimą grindžia Japonijoje išpopuliarėjusia Hoshin Kanri sistemos metodologija, t.y. nuoseklių žingsnių visuma, padedančia išskleisti organiza-

cijos tikslus visos organizacijos mastu ir paversti juos konkrečiais veiksmų planais kiekvienam darbuotojui.

Agentūros metiniai tikslai formuojami dalyvaujant visų lygių vadovams, užtikrinant suderinamumą tiek vertikaliai (tarp vadovybės ir padalinių), tiek horizontaliai (tarp skyrių). Taikant principą „Planuok–daryk–tikrink–veik“, įstaigoje reguliariai sekamas rodiklių progresas, naudojant skaitmeninę strateginio valdymo sistemą „Amplon.io“. Sisteminga veiklos rezultatų stebėseną ir reguliarius jų aptarimus visuose organizacijos lygmenyse užtikrina operatyvų rizikų identifikavimą bei savalaikį korekcinį veiksmų įgyvendinimą.

APVA strategijos 2030 m. prioritetinės kryptys:

1. Daugiabučių renovacijos šerdis, įgalinusi atnaujinti iki 10 000 daugiabučių namų iki 2030 m.

Strateginis siekis:

Tapti daugiabučių namų atnaujinimo programos centrine ašimi, užtikrinančia efektyvų procesų ir suinteresuotų šalių koordinavimą. Siekiant iki 2030 m. modernizuoti 10 tūkst. daugiabučių namų, APVA kryptingai stiprina tarpinstitucinį bendradarbiavimą, optimizuoja finansavimo modelius bei didina visuomenės įsitraukimą į renovacijos procesus.

Integracija į valstybės ilgalaikės kryptis:

Ši kryptis tiesiogiai įgyvendina Vyriausybės programos prioritetą didinti pastatų energinį efektyvumą ir mažinti šilumos suvartojimą namų ūkiuose. Prisidedama prie NPP darnaus vystymosi (aplinkai palankios ekonomikos) uždavinių, numatančių pastatų renovaciją. Atliepiamas Aplinkos ministerijos tikslas skatinti darnų būsto sektoriaus vystymą. Tapdama daugiabučių modernizavimo procesų centru, APVA, svariai prisideda prie valstybės pažangos siekiant klimato neutralumo ir didinant nacionalinį energetinį atsparumą.

2. Draugiškiausia projektų vykdytojui institucija, užtikrinanti mažiausią biurokratiją, lankstumą ir greitį

Strateginis siekis:

Nuolat tobulinti APVA teikiamų paslaugų kokybę ir administravimo procesus, kad pareiškėjams ir projektų vykdytojams būtų sudarytos kuo palankesnės sąlygos gauti finansavimą ir įgyvendinti projektus. APVA siekia būti lanksti, skaidri ir greita – mažinti administracinę naštą, trumpinti procesus, efektyviai komunikuoti su klientais ir partneriais.

Integracija į valstybės ilgalaikės kryptis:

Šis siekis tiesiogiai koreliuoja su viešojo valdymo efektyvinimo politika: administracinės naštos mažinimu bei paslaugų kokybės gerinimu gyventojams ir verslui, kaip tai numatyta Vyriausybės programoje. APVA prisideda prie Aplinkos ministerijos strateginių tikslų ir pažan-

gos priemonių įgyvendinimo. Moderni, į klientą orientuota įstaiga tiesiogiai prisideda prie aplinkosaugos projektų realizavimo šalyje.

3. Aukščiausią reitingą turinti valstybės įstaiga

Strateginis siekis:

Stiprinti vidinę valdyseną, organizacinę kultūrą ir kompetencijas. Agentūra siekia įtvirtinti pažangos lyderystę, plėtojant inovacijoms atvirą, į rezultatus orientuotą bei skaidrią institucinę aplinką. Tai realizuojama nuosekliai diegiant gerosios valdysenos principus visuose veiklos procesuose, didinant darbuotojų įsitraukimą bei kompetencijas ir nuolat tobulinant rizikų valdymo bei vidaus kontrolės sistemas.

Integracija į valstybės ilgalaikės kryptis:

Prioritetas atliepia viešojo sektoriaus gerosios valdysenos skatinimo kryptį. APVA veikla demonstruoja galimybes biudžetinėje įstaigoje diegti aukštus valdysenos standartus, prilygstančius valstybės valdomų įmonių lygiui – tai dera su Vyriausybės programos siekiu didinti viešojo sektoriaus efektyvumą bei stiprinti jo reputaciją. Didinant skaidrumą, auginant darbuotojų kompetencijas ir diegiant inovacijas (pavyzdžiui, procesų automatizavimą), prisidedama prie veiksmingo valstybės valdymo tikslų realizavimo. Aukštas skaidrumo lygis, veiksminga vidaus kontrolės sistema ir stiprus darbuotojų pasitenkinimas savo darbo vietoje įgalina patikimą pavestų funkcijų vykdymą, taip kuriant ilgalaikį pasitikėjimą ir vertę visuomenei.

4. Geidžiamiausias partneris, kurio projektų valdymo paslaugomis naudojasi Aplinkos ministerija ir jos įstaigos

Strateginis siekis:

Įtvirtinti patikimo ir prioritetinio partnerio poziciją aplinkosaugos projektų valdymo srityje. APVA siekia aktyviai dalintis sukaupta ilgamete patirtimi bei kompetencijomis su Aplinkos ministerija ir jai pavaldžiomis įstaigomis, taip prisidedant prie efektyvesnio aplinkosauginių investicinių projektų įgyvendinimo. Kartu orientuojamasi į projektų valdymo procesų standartizavimą bei gerosios praktikos sklaidą, užtikrinant savalaikį ir kokybišką viso sektoriaus projektų vykdymą.

Integracija
į valstybės
ilgalaikės
kryptis:

Įtvirtinant partnerystės statusą, įgyvendinamas vieningos valdžios bendradarbiavimo principas. Taip prisidedama prie tarpinstitucinės sinergijos, kurios siekiama Vyriausybės programoje numatytu viešojo sektoriaus bendradarbiavimo stiprinimu. Per gerosios patirties sklaidą kitoms viešojo sektoriaus organizacijoms, padedama realizuoti

bendrus strateginius valstybės tikslus aplinkosaugos srityje: sklandžiau įgyvendinami tarpinstituciniai projektai, minimizuojama lėšų nepanaudojimo rizika bei vėlavimų tikimybė. Ši veikla tiesiogiai atliepia Aplinkos ministerijos strateginius uždavinius – užtikrinti, kad visų pavaldžių įstaigų vykdomos programos generuotų maksimalų teigiamą poveikį aplinkai ir visuomenei.

5. Klimato kaitos ir aplinkosauginių projektų kompetencijų centras

Strateginis
siekis:

Tapti kompetencijų centru aplinkos apsaugos ir klimato kaitos projektų srityje. Agentūroje ne tik administruojamos investicijos, bet ir sistemiškai kaupiamos bei skleidžiamos ekspertinės žinios: koordinuojami LIFE programos projektai, tarptautiniai projektai (ES Dvynių programa (angl. Twinning), vystomojo bendradarbiavimo iniciatyvos), teikiamos konsultacijos kitoms organizacijoms bei vykdomas

visuomenės švietimas aplinkosaugos klausimais. Tokia veikla didinami Lietuvos institucijų gebėjimai bei prisidedama prie globalių Darnaus vystymosi tikslų (angl. Sustainable Development Goals – SDGs) įgyvendinimo.

Integracija
į valstybės
ilgalaikės
kryptis:

Būdama klimato ir aplinkos projektų kompetencijų centru, APVA tiesiogiai padeda įgyvendinti nacionalinius klimato politikos tikslus. Tai atliepia NPP prioritetą „klestinti aplinka“ ir Lietuvos įsipareigojimus ES Žaliajam kursui. Taip pat APVA veikla prisideda prie Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų – dalyvaudama vystomojo bendradarbiavimo projektuose ir skleisdama gerą patirtį, agentūra

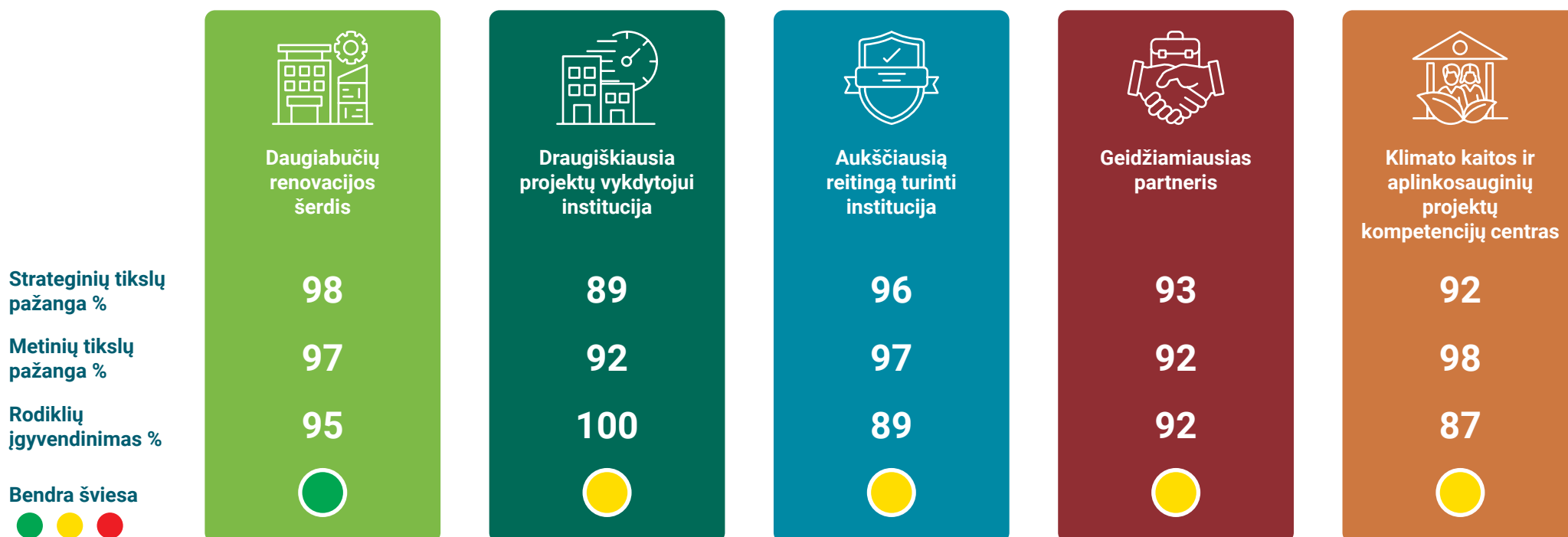
įgyvendina Vyriausybės programos nuostatus stiprinti Lietuvos vaidmenį sprendžiant globalius uždavinius.

Strateginių prioritetų pažanga 2025 m.

2025 m. pasiekta reikšminga pažanga visose penkiose prioritetinėse kryptyse, įtvirtinant modernios, rezultatyvios ir patikimos organizacijos statusą. Metiniai tikslai buvo pasiekti, taip sustiprinant veiklos sąsajas su valstybės strateginiais prioritetais. Kompleksiškas renovacijos spartinimas, paslaugų gerinimas, valdysenos tobulinimas bei kompetencijų ugdymas tiesiogiai prisidėjo prie APVA vizijos įgyvendinimo kuriant žalesnę, švaresnę ir klimatui neutralią Lietuvą. Pasiektas progresas suformavo tvirtą pagrindą 2026 metams, kuriais ir toliau bus taikomas Hoshin Kanri metodas, siekiant strateginius uždavinius paversti apčiuopiamais rezultatais.

Analizuojant veiklos efektyvumą, nustatytos sritys, kurioms 2026 m. bus skiriamas papildomas dėmesys. Viena jų – Klimato kaitos programos lėšų išmokėjimo procesai, kurių faktinis tempas 2025 m. nepasiekė planuotų rodiklių. Atsižvelgiant į tai, bus stiprinama projektų įgyvendinimo priežiūra bei, bendradarbiaujant su Aplinkos ministerija, optimizuojamas kvietimų planavimas. Taip pat bus užtikrintas tolimesnis skaitmenizacijos procesų, tarptautinių projektų bei komunikacijos veiklų įgyvendinimas, siekiant išlaikyti numatytą strateginės plėtros tempą ir stiprinti institucinį pajėgumą.

- 1 **Sukurtas ir taikomas daugiabučių namų modernizavimo programos prognozavimo ir stebėsenos modelis**
- 2 **Parengti Daugiabučių namų renovacijos ilgalaikio ir tvaraus finansavimo modelio sprendimai**
- 3 **Daugiabučių namų gyventojų dalis, kuri sutiktų dalyvauti renovacijoje**
Planas 58% Faktas 60%
- 4 **Renovuotų daugiabučių namų skaičius**
Planas 500 Faktas 359
- 5 **Renovuotų daugiabučių namų plotas, m²**
Planas 71 300
Faktas 98 353,9

- 1 **Klientų pasitenkinimas**
Planas 85% Faktas 92%
- 2 **Administracinės naštos mažinimo iniciatyvos, vnt.**
Planas 2 Faktas 2
- 3 **Duomenų gavimo iš išorinių sistemų / duomenų bazių automatizavimas**
Planas 75%
Faktas 91%

- 1 **Darbuotojų pasitenkinimas**
Planas 73% Faktas 77%
- 2 **Atsparumo korupcijai lygio augimas**
Planas 80% Faktas 94%
- 3 **Pagal VVJ valdysenos indekso metodiką įgyvendintų rekomendacijų, pritaikomų APVA veiklai, lygis (%)**
90%
- 4 **Įdiegti reikalingi procesai, atitinkantys ne mažesnę negu A+ reitingą**
- 5 **Bendras rodiklių pasiekimas**
Planas 85% Faktas 88%

- 1 **Partnerių pasitenkinimas**
Planas 85%
Faktas 94%
- 2 **Netinkamų išlaidų suma su partneriais vykdomuose projektuose, Eur**
Planas 0 Eur
Faktas 0 Eur
- 3 **Įdiegtas IT įrankis**
- 4 **Sukurtas ir taikomas Projektų valdymo standartas**

- 1 **Pasiektų ar viršytų AM SVP nustatytų stebėsenos rodiklių reikšmių dalis**
Planas 85%
Faktas 84%
- 2 **Skirto finansavimo priemonės panaudojimas**
Planas 86%
Faktas 87%
- 3 **Atlikti suplanuoti veiksmai SKF**
- 4 **Informacinių kampanijų skaičius**
Planas 11 Faktas 13

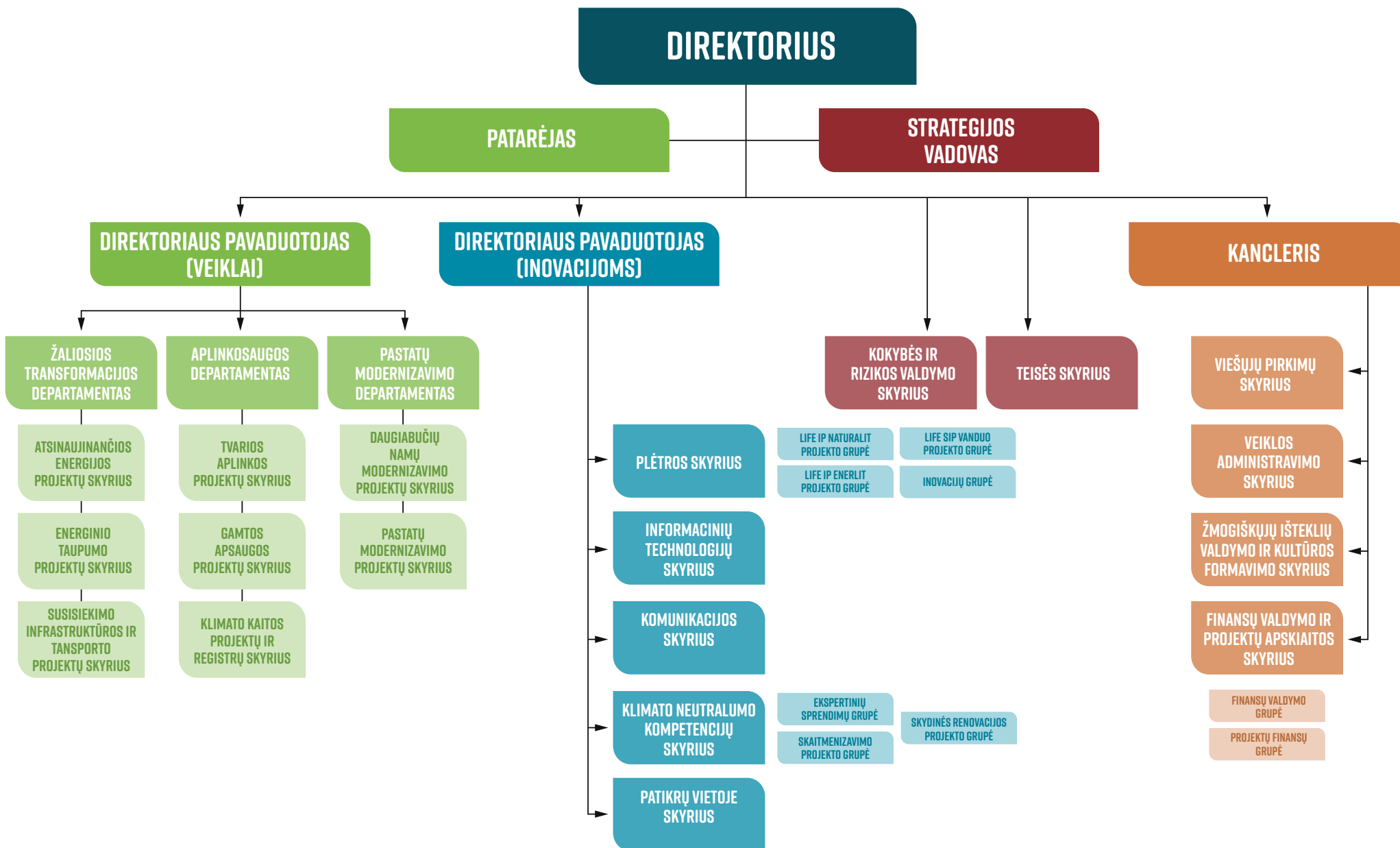

2.3 ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR DARBUOTOJAI

APVA organizacinė struktūra suformuota vadovaujantis gerosios valdysenos principais ir grindžiama „Trijų linijų modeliu“, kuris užtikrina aiškų pagrindinių veiklų, kontrolės ir palaikymo funkcijų atskyrimą. Agentūros veikla struktūruojama pagal tris tarpusavyje veikiančias organizacines ašis: pagrindinės veiklos ašį (angl. front office), vidurinę ašį (angl. middle office) bei palaikymo ašį (angl. back office). Toks modelis leidžia nuosekliai paskirstyti atsakomybes, stiprina vidaus kontrolę ir užtikrina veiklos kokybę ir skaidrumą visoje organizacijoje.

- **Pagrindinės veiklos ašis** apima departamentus ir jų skyrius, atsakingus už agentūros pagrindinių funkcijų vykdymą – programų, priemonių ir projektų administravimą ir įgyvendinimą. Šiai grandžiai priklauso Žaliosios transformacijos, Aplinkosaugos ir Pastatų modernizavimo departamentai bei jų struktūriniai padaliniai. Šie padaliniai sudaro **pirmąją valdymo liniją** ir yra tiesiogiai atsakingi už rezultatų pasiekimą.
- **Vidurinioji ašis** vienija skyrius, užtikrinančius veiklos procesų kokybę, rizikų valdymą, atitiktį teisės aktų reikalavimams, inovacijų ir technologijų diegimą, veiklos plėtrą ir išorinę bei vidinę komunikaciją. Jai priskiriami Plėtros, Informacinių technologijų, Klimato neutralumo kompetencijų, Komunikacijos, Teisės, Patikrų vietoje bei Kokybės ir rizikų valdymo skyriai. Šie padaliniai sudaro **antrąją valdymo liniją** ir veikia kaip metodinė, konsultacinė bei vidaus kontrolės sistemos stiprinimo grandis.
- **Palaikymo ašis** užtikrina agentūros administracinį, finansinį ir organizacinį stabilumą. Viešųjų pirkimų, Veiklos administravimo, Finansų valdymo ir projektų apskaitos bei Žmogiškųjų išteklių valdymo ir organizacinės kultūros formavimo skyriai sudaro **trečiąją valdymo liniją**, atsakingą už išteklių valdymą, susijusių vidaus procesų palaikymą ir tvarią agentūros veiklos aplinką.

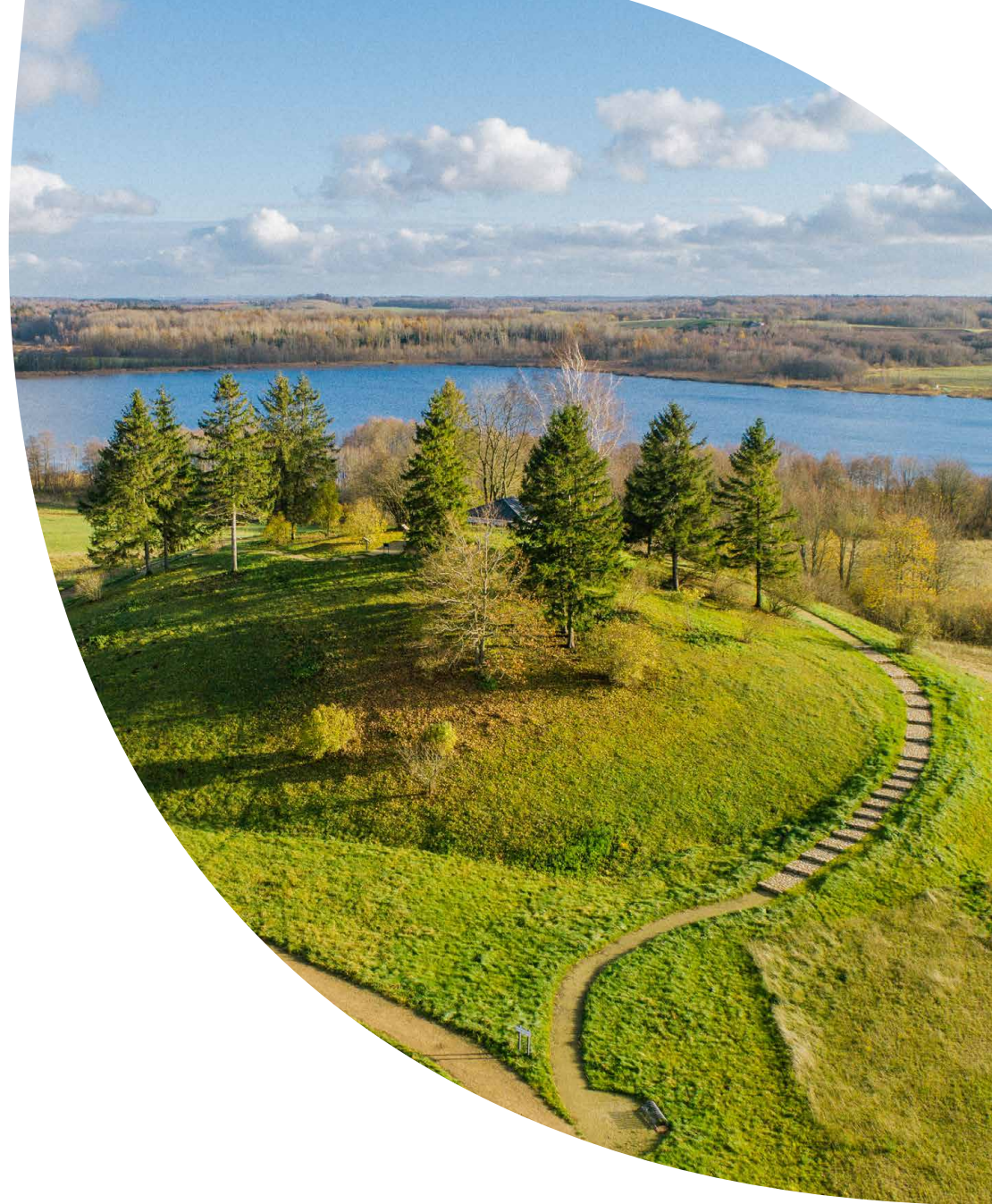
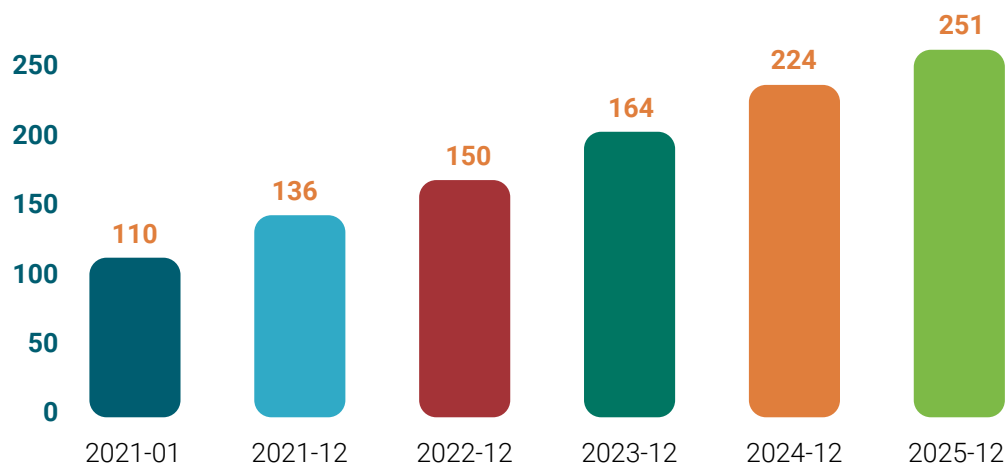

2025 m. pabaigoje Aplinkos projektų valdymo agentūroje dirbo **251 darbuotojas** – valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Darbuotojų skaičius agentūroje nuosekliai auga, plečiantis veiklos kryptims, projektų apimtims ir atsakomybėms. Per pastaruosius 5 metus personalo skaičius išaugo beveik **du kartus**, atliepiant didėjančius viešosios politikos įgyvendinimo poreikius.

Nuoseklus darbuotojų skaičiaus augimas atspindi agentūros institucinę brandą, veiklos plėtrą ir gebėjimą pritraukti kvalifikuotus specialistus.

Agentūros darbuotojų skaičiaus kaita (2021-2025 m.):

3. VEIKLOS REZULTATAI

3.1 KARTU SU PARTNERIAIS ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI

APVA 2025 m. kartu su Aplinkos ministerija ir jai pavaldžiomis įstaigomis įgyvendino ir administravo **28 ES lėšomis finansuojamus projektus** (2024 m. – 15), kurių **bendra vertė** per metus išaugo nuo 349,5 mln. iki **479,25 mln. eurų**.

Šis projektų portfelis yra APVA virsmo iš organizacijos, kuri daugiausia administravo finansavimą, į organizaciją, kuri tampa rezultato bendraautore ir įgyvendintoja įrodymas.

Aplinkos ministerijos bei kitų aplinkosaugos institucijų bendrai įgyvendinami projektai apima visą aplinkosaugos valdymo grandinę: rizikų prevenciją ir atsparumą, informacinių sistemų modernizavimą, kontrolės ir monitoringo pajėgumų stiprinimą, biologinės įvairovės ir ekosistemų atkūrimą, visuomenės elgsenos pokyčiui reikalingą komunikaciją.

Pavyzdžiui, vieningos miško gaisrų stebėjimo sistemos diegimas, meteorologinių ir hidrologinių stebėjimų bei prognozavimo sistemos tobulinimas, potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių atnaujinimas, teršalų likvidavimo jūros rajone pajėgumų stiprinimas – tai investicijos į valstybės atsparumą ekstremaliems reiškiniams, mažinančios žalą žmonėms, turtui ir ekosistemoms ir leidžiančios pereiti nuo reagavimo prie prevencijos.

Projektai, kurių metu kuriama taršos prevencijos procesų informacinė sistema (PANDA), atnaujinama aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema AIVIKS, plečiama aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės informacinė sistema, stiprinami oro ir vandens monitoringo techniniai pajėgumai, atliekami požeminio vandens bei vandens telkinių būklės tyrimai padeda formuoti patikimais, laiku gaunamais duomenimis ir aiškiais procesais grįstą aplinkosaugos valdymą.

Invazinių rūšių kontrolei, upių vientisumo atkūrimui, saugomų teritorijų tvarkymui, rūšių būklės gerinimui ir žaliosios infrastruktūros metodinės bazės kūrimui skirti projektai padeda išsaugoti biologinę įvairovę ir stiprinti ekosistemų atsparumą, o kartu – tai ilgalaikė investicija į gamtinį kapitalą ir prisitaikymą prie klimato kaitos.

Dalyje iniciatyvų APVA veikia kaip tiesioginis vykdytojas – pavyzdžiui, įgyvendindama invazinių rūšių kontrolės, upių vientisumo atkūrimo, viešinimo ir informavimo apie atliekų bei aplinkos taršos prevenciją, klimato kaitos švelninimo bei renovacijos skaitmenizavimo ir skatinimo projektus.

APVA stiprybė – valdyti daug skirtingų projektų su skirtingais vykdytojais ir rodikliais. Nuoseklų, efektyvų jų valdymą užtikrina APVA sukurtas vieningas projektų valdymo standartas. Taip pat įdiegtas projektų valdymo IT įrankis, pritaikytas APVA valdomų projektų poreikiams, leidžiantis efektyviai planuoti, įgyvendinti ir stebėti projektų eigą.

Kartu APVA veikia kaip patikimas partneris: padeda suformuoti būtinus sprendimus, išgryninti reikalavimus, suderinti suinteresuotų šalių pozicijas, užtikrinti komunikaciją ir sekti rodiklių progresą, kad problemos būtų sprendžiamos laiku ir aktyviai.

APVA kartu su partneriais įgyvendinamų projektų sąrašas:

1. Vieningos miško gaisrų stebėjimo sistemos įdiegimas
2. Valstybinės žemės valdymo paslaugų ir įrankių sukūrimas Teritorijų planavimo ir statybos vartų informacinėje sistemoje
3. Taršos prevencijos procesų informacinės sistemos sukūrimas (PANDA)
4. Aplinkos informacijos valdymo integruotos kompiuterinės sistemos (AIVIKS) atnaujinimas
5. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės informacinės sistemos sukūrimas (AADIS-AAVKIS)
6. Aplinkos apsaugos agentūros laboratorijų pajėgumų ir duomenų patikimumo didinimas (LIMS)
7. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos pajėgumų stiprinimas
8. Teršalų likvidavimo jūros rajone sistemos tobulinimas
9. Invazinių rūšių naikinimas ir kontrolė

10. Pajūrio juostos tvarkymo priemonių įgyvendinimas Lietuvos Baltijos jūros Kuršių nerijos kranto ruože
11. Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių atnaujinimas ir valdymo planų parengimas
12. Meteorologinių ir hidrologinių stebėjimų, klimato kaitos poveikio vertinimo, rizikos ir galimų padarinių prognozavimo sistemos tobulinimas LHMT
13. Požeminio vandens būklės monitoringo stiprinimas
14. Vandens telkinių būklės tyrimai, duomenų analizės, monitoringo įrangos atnaujinimas ir visuomenės informavimas
15. Aplinkosaugos sistemos institucijų darbo priemonių modernizavimas, užtikrinant efektyvią ūkinės veiklos poveikio stebėseną, pažeidimų ir aplinkosauginių priemonių efektyvumo nustatymą
16. Upių vientisumo atkūrimas
17. GMO poveikio aplinkai vertinimas
18. Metodinės bazės žaliosios infrastruktūros sprendimų praktiniam įgyvendinimui sukūrimas ir kompetencijų kėlimo programos įgyvendinimas
19. Saugomų teritorijų planavimas ir tvarkymas, bei ekosistemų, buveinių ir rūšių geros būklės palaikymas visoje Lietuvos teritorijoje
20. Europinio žalvarnio (*Coracias garrulus*) būklės gerinimas Lietuvoje
21. Valstybinio aplinkos oro monitoringo sistemos techninių pajėgumų stiprinimas, stebėsenos ir visuomenės informuotumo didinimas
22. Statinių gyvavimo ciklo (SGC) modeliavimo sistemos sukūrimas
23. Dotacijos daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektams įgyvendinti
24. Bandomųjų parodomųjų daugiabučių ir viešųjų pastatų atnaujinimas (modernizavimas) naudojant skydus projektas
25. Pastatų renovacijos skaitmenizavimas

26. Daugiabučių namų renovacijos skatinimas
27. Atliekų prevencijos viešinimas
28. Informavimas apie aplinkos taršos prevenciją ir kontrolę

3.2 PASTATŲ MODERNIZAVIMAS

3.2.1 Daugiabučių namų renovacija

APVA 2025 m. reikšmingai prisidėjo prie daugiabučių renovacijos masto didinimo: atnaujinti **359 daugiabučiai**, kurių plotas – **614 tūkst. m²**, 26 daugiabučiais daugiau nei 2024 m.

41 daugiabutyje įgyvendinti „**mažosios renovacijos**“ projektai – atnaujinti šilumos punktai, šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemos.

Komfortiškesniais namais džiaugiasi dar beveik **13 tūkst. butų savininkų**.

Pastebima tendencija – 2025 m. renovuoti didesni namai, bendras atnaujinto ploto augimas sudarė 53 tūkst. m².

Net **35** renovuoti daugiabučiai įsiedė **atsinaujinančius energijos šaltinius** – saulės elektrines, kolektorius karštam vandeniui ir šilumos siurblius.

3 namai pasiekė A energinio naudingumo klasę, 220 – B klasę, jų gyventojų sąskaitos už šildymą vidutiniškai perpus mažesnės nei nerenovuotuose namuose.

Sparčiausi renovacijos tempai išliko didmiesčiuose: 2025 m. **Vilniuje** atnaujintas **51 daugiabutis** (2024 m. – 28), Kaune – 30, Klaipėdoje – 29.

Tarp mažesnių miestų išsiskyrė **Jonava** – 26 renovuoti namai, **Palanga** – 17, **Elektrėnai** – 12, **Trakai** – 11. Aktyvumu pasižymėjo ir Žemaitijos regionas – Plungėje bei Tauragėje modernizuota po 8 daugiabučius, Kretingoje ir Šilalėje po 7.

Gyventojus apsispręsti atnaujinti savo senos statybos daugiabučius skatino naujos valstybės finansuojamos priemonės: balkonų platinimas, naujų įrengimas, langų, durų didinimas, dviračių saugyklų įrengimas, rūšių pritaikymas priedangoms.

APVA iniciatyva sukurta nauja skaitmeninė daugiabučių renovacijos projektų **administratorių mokymų platforma**, kuri sudaro sąlygas jiems gerinti kompetencijas ir ugdyti praktinius gebėjimus, susipažinti su naujovėmis. Tai prisideda prie klaidų prevencijos ir sklandesnio projektų įgyvendinimo. Šiuos mokymus 2025 m. sėkmingai užbaigė **73 administratoriai** iš 178.

2025 m. darbų sąrašė ir parengtas **Renovacijos vadovas būsto savininkams**. Tai interaktyvus pagalbininkas gyventojams, kuriame galima rasti atsakymus į visus klausimus apie daugiabučių atnaujinimą. Visa aktualiausia informacija vienoje vietoje padeda geriau suprasti modernizavimo procesą, įvertinti jo naudas, didina pasitikėjimą renovacija.

Kaip ir kasmet, 2025 m. organizuoti įvairūs seminarai bei pristatymai, skirti stiprinti savivaldybių, jų paskirtų daugiabučių modernizavimo projektų administratorių, kitų renovacijos proceso dalyvių pajėgumus, kompetencijas, o kartu didinti sėkmingo projektų inicijavimo galimybes. Renginių metu dalyviai buvo informuoti apie renovacijos techninius aspektus, viešųjų pirkimų naujoves, efektyvų priemonių naudojimą ruošiant investicijų planus.

3.2.2 Viešųjų pastatų atnaujinimas

2025 m. APVA aktyviai skatino **savivaldybes** didinti viešųjų pastatų energinį efektyvumą ir modernizuoti pasenusią infrastruktūrą. Šiai priemonei įgyvendinti skirta **49 mln. eurų**, o paskelbtas kvietimas sulaukė itin didelio susidomėjimo: gauta **90 paraiškų**, kurių bendras finansavimo poreikis siekė **124 mln. eurų**. Tai, kad paklausa turimą biudžetą viršijo daugiau nei dvigubai, akivaizdžiai demonstruoja reikšmingą energetiškai neefektyvių savivaldos objektų atnaujinimo poreikį.

Planuojama atnaujinti **31 pastatą**, kurių plotas viršija 94 tūkst. m² – tarp jų yra savivaldybių administracijų pastatai, darželiai, kultūros namai, sporto centrai, mokyklos, gydymo įstaigos. Įgyvendinus projektus bus pasiekta ne mažesnė kaip B energinio naudingumo klasė ir bent 30% sumažės pirminės energijos suvartojimas.

2026 m. APVA planuoja kreiptis į Europos investicijų banką dėl papildomo finansavimo šiai priemonei iš Modernizavimo fondo lėšų.

2025 m. taip pat buvo įgyvendinama **18 centrinės valdžios pastatų modernizavimo projektų**: atnaujinami policijos komisariatai, mokyklos, saugomų teritorijų direkcijos, priklausomybių ligų centrai, administracinės paskirties pastatai, sporto centrai.

3.2.3 Individualių namų energinio efektyvumo didinimas

2025 m. APVA tęsė paramą individualių namų savininkams ir skatino investuoti į senų, energetiškai neefektyvių namų atnaujinimą. Per metus inicijuoti du vienbučių ir dvibučių namų renovacijos kvietimai, kuriems iš Klimato kaitos programos iš viso skirta **34 mln. eurų**.

Įvertinus gautas paraiškas, **1 381 pareiškėjui rezervuota 12 mln. eurų** paramos. Aktyvumu išsiskyrė Kauno, Vilniaus, Panevėžio, Mažeikių, Alytaus ir Šiaulių miestų ir jų apylinkių gyventojai.

Per 2025 m. APVA išmokėjo kompensacijas **992 atnaujintų individualių namų** savininkams. Kompleksinės paramos priemonės, tokios kaip stogo, sienų, grindų šiltinimas, langų, durų keitimas ne tik užtikrina mažesnes šildymo sąskaitas, komfortiškesnį gyvenimą bei didesnę turto vertę, bet ir tiesiogiai prisideda prie ŠESD emisijų mažinimo. Maksimali vienam projektui skiriama parama siekia iki 14,5 tūkst. eurų, taip suteikiant svarų finansinį pagrindą tvariems būsto pokyčiams.

3.3 TVARI ENERGETIKA

3.3.1 Saulės elektrinės gyventojams

2025-ieji tapo rekordinių investicijų metais skatinant gyventojus tapti gaminančiais vartotojais, įsirengiant nuosavas saulės elektrines ar įsigyjant elektrinės dalį nutolusiuose saulės elektrinių parkuose.

Gaminančių vartotojų plėtrai šiomis priemonėmis skatinti bendrai buvo skirta **59,8 mln. eurų**. Didžioji dalis šios sumos (53 mln. eurų) skirta nuosavoms saulės elektrinėms na-

muose įsirengti, 809 tūkst. eurų – jau esamų saulės elektrinių galios didinimui, 6 mln. eurų – elektrinėms saulės parkuose.

Pasiektas reikšmingas žaliosios energetikos proveržis – gyventojai įsirengė **32,9 tūkst. naujų saulės elektrinių** savo namuose.

Siekiant sutrumpinti ir supaprastinti paramos teikimo procesą 2025 m. pradėtas taikyti **vieno etapo principas**. Gyventojams nebereikia paramos rezervuoti iš anksto ir teikti dviejų prašymų – prieš elektrinės įsirengimą ir po. Prašymai dotacijos išmokėjimui, kartu su kitais dokumentais teikiami vienu kartu, jau tapus gaminančiu vartotoju. Ši naujovė bei aiškiai komunikuojamos finansavimo sąlygos nemaža dalimi prisidėjo prie itin aukšto sėkmingai įgyvendintų ir užbaigtų saulės elektrinių įsirengimo projektų rodiklio. **98 %** numatytos paramos buvo sėkmingai panaudota ir išmokėta. Tai rodo didelį gyventojų susidomėjimą ir priemonės efektyvumą.

Dar viena 2025 m. naujovė – inicijuotas **nuojo pobūdžio kvietimas** gyventojams – parama saulės elektrinių įrengimui kartu su elektros energijos kaupikliu. Ši priemonė sukurta siekiant įgalinti gaminančiais vartotojais tapti ir tuos gyventojus, kurie susiduria su ribotomis tinklo pralaidumo galimybėmis. Pagal kvietimo sąlygas finansavimas teikiamas diegiant 5 kW galios saulės elektrinę ir 10 kWh talpos kaupimo įrenginį, numatant ne didesnę kaip 1 kW leistiną generuoti galią į tinklą.

3.3.2 Saulės elektrinės juridiniams asmenims

Pasinaudojant APVA dotacijomis, juridiniai asmenys taip pat aktyviai diegia atsinaujinančios energetikos sprendimus ir investuoja į saulės elektrines.

Vienas iš tokių pavyzdžių – **bendrovė** „IKEA Industry Lietuva“ Kazlų Rūdoje ant savo gamyklos stogų įrengė 2,8 MW galios saulės elektrinę, kuri pagamins iki 2,59 GWh žaliosios elektros kasmet. 2025 m. užbaigtas projektas finansuotas ES Modernizavimo fondo lėšomis. APVA įmonei suteikė 918 tūkst. eurų subsidiją.

Galimybe tapti gaminančiais vartotojais ir apsirūpinti elektros energija iš nuosavos saulės elektrinės pasinaudojo ir **gyvūnų prieglaudose**. Parama išmokėta 13 organizacijų, kurių bendra vertė siekia daugiau nei 600 tūkst. eurų. 11 gyvūnų globą vykdančių organizacijų

įsirengė nuosavas saulės elektrines, o 2 – įsigijo elektrinės dalį iš nutolusio saulės elektrinių parko.

2025 m. dalis valstybės paramos buvo nukreipta ir į atsinaujinančių išteklių plėtrą besigančioje **Ukrainoje**. Įmonėms, veikiančioms atsinaujinančios energijos srityje buvo kviečiamos pasinaudoti parama ir perduodant Lietuvos gerąją patirtį Ukrainos gydymo įstaigose įrengti saulės elektrines bei elektros energijos kaupimo įrenginius. Šiai priemonei skirta daugiau nei 4,6 mln. eurų paramos iš Klimato kaitos programos.

Tokie pavyzdžiai rodo, kad valstybės investicijos į atsinaujinančios energetikos plėtrą sėkmingai pasiekia ir verslą, ir ne pelno siekiančias organizacijas, o finansuojamomis priemonėmis mažinamas anglies pėdsakas prisideda prie klimato tikslų.

3.3.3 Elektros energijos kaupikliai gyventojams

2025 m. itin didelio gyventojų susidomėjimo sulaukė paramos priemonė namų ūkiuose įsirengti elektros energijos kaupiklius ir didinti energetinį savarankiškumą. Per metus paskelbti 4 kvietimai pasinaudoti teikiamu finansavimu. Bendra visiems kvietimams skirta suma siekė **31,5 mln. eurų**.

Pasinaudodami teikiama parama gyventojai įsirengė **5,9 tūkst.** kaupimo įrenginių, kurių bendra įrengtoji talpa siekia **83,09 MWh**.

3.3.4 Elektros energijos kaupimo įrenginiai įmonėms

Didelės galios elektros energijos kaupimo įrenginių projektai, siekiant subalansuoti elektros energetikos sistemą 2025 m. taip pat įgavo pagreitį. Su valstybės suteikta parama bus įrengta apie **6,4 GWh** talpos elektros kaupimo įrenginių (apie 3050 MW galios).

2025 m. finansavimas buvo skirtas **42** juridinių asmenų projektams, bendra subsidijų suma siekia **141,3 mln. eurų**.

Didelės galios elektros energijos kaupimo įrenginiai yra būtina sąlyga saugiai ir stabiliai elektros energetikos sistemai. Šios investicijos leidžia efektyviau integruoti atsinaujinančius energijos išteklius, stiprina sistemos balansą ir didina Lietuvos energetinį atsparumą

ir konkurencingumą. Tokie įrengtų kaupiklių pajėgumai reikšmingai sustiprins šiuo metu prie skirstomojo ir perdavimo tinklo prijungtą kaupimo sistemą.

3.3.5 Energijos vartojimo efektyvumo ir dekarbonizacijos priemonės įmonėms

Lietuvos pramonės sektoriuje stebimas aktyvus proveržis pereinant prie klimatui neutralių gamybos technologijų. Pasinaudodamos APVA administruojama parama energijos vartojimo efektyvumui bei dekarbonizacijos sprendimams, įmonės ne tik mažina tiesioginį neigiamą poveikį aplinkai, bet ir užsitikrina ilgalaikį konkurencinį pranašumą.

Tikslinės investicijos, finansuojamos Klimato kaitos programos bei Modernizavimo fondo lėšomis, įgalina verslą diegti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, optimizuoti veiklos sąnaudas ir ženkliai sumažinti CO2 emisijų rodiklius, taip prisidedant prie Lietuvos pramonės ir nacionalinių klimato neutralumo tikslų.

2025 m. APVA administravo dvi programas, skirtas pramonės įmonių technologinei pažangai klimato neutralumo srityje:

- **Pramonės dekarbonizacija:** Programa orientuota į modernių, ŠESD emisijas mažinančių technologijų diegimą. Finansavimas nukreiptas į pramonės procesų pokyčius: atliekinės šilumos panaudojimą, procesų optimizavimą bei inovatyvių žaliųjų technologijų integraciją. Šiai priemonei iš Modernizavimo fondo skirta **42 mln. eurų**, o galutiniai projektų vertinimo rezultatai bus apibendrinti 2026 m.
- **Energijos vartojimo efektyvumo didinimas:** Įvairaus dydžio įmonėms sudarytos sąlygos investuoti į energetiškai efektyvesnę gamybos įrangą, modernias šildymo bei apšvietimo sistemas. Investiciniai sprendimai grindžiami privalomomis energijos vartojimo audito rekomendacijomis, užtikrinant maksimalų paramos poveikį. Kvietimui skirta **6,63 mln. eurų** Klimato kaitos programos lėšų. Programos teikiamomis galimybėmis 2025 m. pasinaudojo **13 įmonių**.

3.3.6 Gamybos įmoka

2025 m. APVA sėkmingai sukūrė atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos administravimo sistemą. Iš elektrą gaminančių įmonių pradėta rinkti gamybos įmoka leidžia įgyvendinti įstatymų nuostatas ir suteikti realią naudą šalia elektrinių įsikūrusiems gyventojams.

Gamybos įmokos tikslas – užtikrinti, kad atsinaujinančių energijos išteklių plėtra prisidėtų prie bendruomenių bei gyventojų aplinkos gerinimo, kartu didinant visuomenės palankumą atsinaujinančių išteklių plėtrai.

2025 m. iš elektros gamintojų surinkta gamybos įmoka sudarė **303,4 tūkst. eurų**. Su gyventojais, kuriems priklausė gamybos įmokos kompensacija pasirašyta **483 sutartis** ir išmokėta **9,4 tūkst. eurų**. Su **bendruomeninėmis organizacijomis** pasirašyta **16 sutarčių** bei išmokėta **147,1 tūkst. eurų**.

Iš surinktų gamybos įmokų teikiama finansinė parama skirta įvairiems bendruomeninių organizacijų projektams, kurie kuria apčiuopiamą socialinę, ekonominę ar aplinkosauginę vertę. Tarp įgyvendinamų iniciatyvų – maisto priekabos įsigijimas, sudarantis sąlygas autizmo spektro sutrikimą turintiems asmenims (asociacija „Lietaus vaikai“) ugdyti darbinus bei socialinius įgūdžius, taip pat humanitarinės pagalbos punkto įrengimas, kuriame socialiai pažeidžiamiems asmenims teikiama būtiniausia parama, higienos priemonės ir konsultacijos. Taip pat finansuojami projektai, derinantys saugumą su tvariomis technologijomis, pavyzdžiui, vaizdo stebėjimo sistemų su autonomiais saulės elementais įrengimas gyvenvietėse, siekiant užtikrinti gyventojų ramybę bei jų turto apsaugą.

3.3.7 SND balionų atsisakymas daugiabučiuose

2025 m. dar **62 namų ūkiai** pasinaudojo valstybės parama ir atsisakė suskystintų naftos dujų (SND) balionų daugiabučiuose. Gyventojai pasirinko saugesnes energijos alternatyvas maisto ruošimui – elektrą arba prisijungimą prie centralizuoto gamtinių dujų tinklo. Šiam kvietimui 2025 m. skirta **608 tūkst. eurų**. Daugiausia paraiškų pateikta iš Šilutės, Šilalės ir Kalvarijos savivaldybėse. Parama vienam butui – iki 726 eurų.

Draudimas naudoti SND balionus 3 aukštų ir aukštesniuose daugiabučiuose dėl saugumo rizikos įsigaliojo 2025 m. pradžioje. APVA jau nuo 2021 m. teikia paramą šių balionų atsisakymui. Per šį laikotarpį jau išmokėta **20,3 mln. eurų** kompensacijų, o nesaugių SND balionų jau atsisakyta virš 1,6 tūkst. daugiabučių.

3.4 TVARUS TRANSPORTAS

3.4.1 Elektromobilių įsigijimo skatinimas

2025 m. APVA tęsė nuoseklų perėjimo prie elektra varomo transporto skatinimą, taikydama diferencijuotas paramos kryptis gyventojams, įmonėms ir viešajam sektoriui.

Gyventojams. Nuo 2022 m. birželio įgyvendinamos finansinės priemonės tapo esminiu impulsu plečiant privatų elektromobilių parką – iki šiol gyventojai su valstybės parama įsigijo daugiau nei **8,6 tūkst. elektromobilių**. Analizuojant pareiškėjų pasirinkimus, ryški orientacija į antrinę rinką: finansuota 6 tūkst. naudotų (iki 4 metų senumo) ir 2,6 tūkst. naujų elektromobilių. Šiai paramos priemonei iš Modernizavimo fondo iš viso skirta 35 mln. eurų.

Juridiniams asmenims. Juridiniams asmenims skirta tikslinė subsidija tik naujiems elektromobiliams įsigyti. Per trejus metus trukusį, 2025 m. užbaigtą kvietimą, APVA išmokėjo kompensacijas už **3,75 tūkst.** naujų elektra varomų transporto priemonių įsigijimą. Kvietimui buvo skirta **15 mln. eurų** Modernizavimo fondo lėšų.

Viešajam sektoriui. 2025 m. atnaujinta paramos priemonė viešosioms įstaigoms, įsigijusioms elektromobilius. Valstybės ir savivaldybės įstaigoms numatytos dar palankesnės sąlygos investuoti į netaršų transportą. Atnaujintiems kvietimams 2025 m. skirta **1,4 mln. eurų** Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšų. Didžioji dalis lėšų (1,3 mln. eurų) skirta naujiems netaršiams automobiliams.

Per 2025 m. Lietuvoje iš viso finansuota **5 104 elektromobilių**. Kiekvienas naujas elektromobilis padeda sutaupyti apie 4 tonas CO₂ per metus, be to, mažina triukšmą ir oro taršą miestuose.

3.4.2 Elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtra

2025 m. APVA ir Susisiekimo ministerijos pastangomis intensyviai plėstas elektromobilių įkrovimo stotelių tinklas. Finansuotos **9 elektromobilių įkrovimo priegigos**. Paskelbti keli kvietimai verslui diegti viešąsias įkrovimo stoteles strategiškai svarbiose vietose – prie valstybinės reikšmės kelių, degalinėse, oro uostuose, miestų viešosiose erdvėse.

Norint suvienodinti sąlygas metų pabaigoje APVA pratęsė visų paskelbtų stotelių įrengimo kvietimų terminus. Taip siekiama, kad kuo daugiau įmonių suspėtų pasinaudoti parama ir įrengtų pakankamai plataus tinklo greitųjų įkroviklių.

Maksimalus dotacijos intensyvumas priklauso nuo projekto pobūdžio – įprastai apie 25-60 % fiksuotų įkainių, atsižvelgiant į vietą ir technologiją. Valstybinės reikšmės keliuose planuojama įrengti itin didelės galios įkrovimo mazgus, maždaug 50 km atstumu vienas nuo kito, užtikrinant sklandų ir nenutrūkstamą susisiekimą elektromobiliais visoje šalies teritorijoje.

Iki 2025 m. pabaigos Lietuvoje jau veikia virš **800 viešų įkrovimo stotelių**, o įgyvendinus APVA remiamus projektus per artimiausius metus tikimasi priartėti prie 1, 2 tūkst. stotelių. Tai sudarys sąlygas eksploatuoti sparčiai augantį elektromobilių parką be infrastruktūros trūkumo.

3.4.3 Taršių automobilių atsisakymas

Siekiant mažinti taršių, senų automobilių skaičių, 2024–2025 m. veikė APVA administruojama kompensacijų schema gyventojams, sunaikinusiems seną transporto priemonę ir įsigijusiems mažiau taršių ar pasirinkusiems kitus darnaus judumo būdus. 2024-2025 m. šioms priemonėms iš Klimato kaitos programos iš viso skirta **13 mln. eurų**, o kompensacijos dydis vienam asmeniui siekė **1 tūkst. eurų**.

Ši kompensacija skatino gyventojus atsisakyti senų, taršiausių M1 klasės automobilių. Gauti kompensaciją galėjo tie, kurie utilizavo bent 12 mėn. turėtą taršių automobilį ir vietoje jo pirkto mažiau taršių (nedyzelinį) automobilį arba elektromobilį.

Sunaikintiems seną automobilį iki 1 tūkst. eurų kompensacija taip pat buvo skiriama ir kitoms darnaus judumo priemonėms, pavyzdžiui, viešojo transporto, traukinių bilietams, elektriniams ar įprastiems dviračiams, paspirtukams, automobilių dalijimosi paslaugoms apmokėti. Iš viso įsigyta 6,9 tūkst. dviračių ir paspirtukų.

7,25 tūkst. sunaikintų taršių automobilių per 2025 m. – tai apčiuopiamas rezultatas, prisidedantis prie miestų oro kokybės gerinimo. Skaičiuojama, kad per visą eksploatacijos laiką vienas senas automobilis gali išmesti kelias tonas CO₂, jį sunaikinus taip pat reikšmingai sumažėja kitų sveikatai pavojingų teršalų kiekiai.

3.4.4 Sunkiojo transporto dekarbonizacija

APVA nuo 2024 m. pabaigos teikė paramą įmonėms, investuojančioms į elektra arba vandeniliu varomus sunkvežimius (N3 klasės) ir jiems skirtą įkrovimo infrastruktūrą. Iš Klimato kaitos programos šiai priemonei buvo numatyta **11,6 mln. eurų** elektriniams **sunkvežimiams** ir dar **9 mln. eurų** viešoms sunkiojo transporto **įkrovimo stotelėms** iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (RRF) lėšų.

2025 m. kelios įmonės sėkmingai pasinaudojo teikiama galimybe. Pavyzdžiui, logistikos įmonė UAB „Finėjas“ su valstybės pagalba įsigijo pirmuosius elektrinius vilkikus. Parama vienam naujam visiškai netaršiam sunkvežimiui siekia iki 50 tūkst. eurų. Vienai įmonei galima finansuoti neribotą transporto priemonių skaičių, bet bendra suma negali viršyti 1 mln. eurų vienam pareiškėjui.

Taip pat skiriama dotacija iki 5 mln. eurų vienai įmonei viešai prieinamoms sunkiojo transporto įkrovimo stotelių aikštelėms įrengti.

Technologijų pažanga ir investicijos leidžia net tokia sudėtingame sektoriuje kaip sunkvežimių transportas pradėti perėjimą prie elektrifikacijos. Nors elektrinio sunkvežimio įsigijimas brangus ir reikalauja pokyčių logistikos procesuose, įmonės, žengiančios šį žingsnį, mažina savo taršą ir demonstruoja tvarumo lyderystę.

3.4.5 Viešojo transporto elektrifikacija

Pasinaudoję APVA teikiama parama vežėjai turėjo galimybę modernizuoti viešąjį transportą. Žali viešojo transporto sprendimai tampa nauju standartu Lietuvos didmiesčiuose. Vienas pavyzdžių – UAB „Kautra“, pasinaudojusi teikiama parama susisiekimui Klaipėdos mieste įsigijo **40 modernių elektrinių autobusų**, pakeisdama senus dyzelinius. Valstybė padengė 55 % tinkamų projekto išlaidų iš Klimato kaitos programos lėšų.

Į Klaipėdos gatves išriedėję nauji autobusai talpina ~70 keleivių, su vienu įkrovimu nuvažiuoja iki 300 km. Skaičiuojama, kad toks elektrinis autobusas per 10 metų nesudegins ~300 tūkst. litrų dyzelino ir sutaupys apie 650 tonų CO₂ emisijų – tai prilygsta ~360 lengvųjų automobilių išmetamam kiekiui tuo pačiu laikotarpiu. Be to, eliminuojami su dyzelinu susiję teršalai (kietosios dalelės, azoto oksidai) mieste.

3.5 APLINKOS APSAUGA

3.5.1 Nuotekų valymas

Papildomo finansavimo 2025 m. sulaukė pramoninių ir lietaus nuotekų valymo infrastruktūra. APVA paskelbė du kvietimus **gamybinių ir paviršinių nuotekų valymo technologijoms diegti**, jiems buvo skirta **4,59 mln. eurų** iš valstybės biudžeto. Parama buvo skirta ūkinę veiklą vykdančioms fiziniams ir juridiniams asmenims, kurių veikloje susidaro gamybinės ir/arba paviršinės nuotekos.

Atnaujintos kvietimo sąlygos leido išplėsti pareiškėjų ratą. Maksimali skiriama lėšų suma vienam projekto vykdytojui buvo 300 tūkst. eurų. Projekto finansuojamoji dalis – 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Šia priemone finansuojamas paviršinių nuotekų valymo įrenginių įrengimas ar rekonstrukcija ten, kur iki šiol paviršinės nuotekos nevalomos patenka į aplinką.

2025 m. buvo **pasirašyta 19 finansavimo sutarčių**, įgyvendinus šiuos projektus iki 2027 m. pabaigos tikimasi įdiegti **21 naują nuotekų valymo sistemą** – tai prisidės prie švaresnių upių ir gruntinių vandenių, ypač pramoniniuose rajonuose. 2025 m. jau įgyvendinti

keli projektai: pavyzdžiui, UAB „Toksika“, AB „Klaipėdos vanduo“ bei UAB „Dermex“. Šios įmonės modernizavo savo paviršinių nuotekų valymo įrenginius, dėl to į aplinką pateks mažiau naftos produktų.

Prie aplinkos taršos mažinimo prisidės ir tai, kad **prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų** per praėjusius metus **prijungta 3,7 tūkst. gyventojų ir 539 būstai**.

3.5.2 Invazinių rūšių kontrolė

2025 m. pabaigoje APVA kartu su Aplinkos ministerija inicijavo itin reikšmingą paramos priemonę **invazinėms rūšims naikinti**. Kovai su invazinėmis rūšimis skirta **5,6 mln. eurų**. Dalyvauti kviečiamos savivaldybės, juridiniai bei fiziniai asmenys – tikslas suburti platų ratą dalyvių veiksmingam invazinių rūšių naikinimui.

Parama skiriama Lietuvoje plačiai paplitusių 6 invazinių rūšių naikinimui ir gausos reguliavimui: Sosnovskio barščio, Mantegacio barščio, bitinės sprigės, didžiosios rykštenės, kanadinės rykštenės, ispaninio ariono.

Ši priemonė – tai iki šiol didžiausias finansavimas invazinėms augalų ir gyvūnų rūšims kontroliuoti Lietuvoje. Iki 2025 m. invazinių barščių naikinimas daugiausia vyko atskirų savivaldybių lėšomis, o dabar centralizuota parama leis pritaikyti priemones daugiau nei **1,5 tūkst. ha teritorijoje**.

3.5.3 Miškų plėtra ir priežiūra

2025 m. APVA prisidėjo prie Lietuvos miškingumo didinimo – tęsė paramą žemės savininkams, kurie savo ne miško paskirties sklypuose leidžia želti savaime sudygusiems medžiams – **savaiminukams** ir šiuos plotus oficialiai įtraukia į miško žemės apskaitą.

Iš Klimato kaitos programos šiai priemonei skirta **4 mln. eurų**, o kompensacijos dydis vienam žemės savininkui – 900 eurų už 1 ha. Šia galimybe jau pasinaudojo šimtai gyventojų, pateiktos paraiškos apėmė apie **900 ha** medžių savaiminukais apaugusio ploto.

APVA išmokama vienkartinė dotacija padengia su inventorizacija, dokumentų tvarkymu susijusias išlaidas ir tokiu būdu skatina nenaikinti jaunų savaiminių medynų. Ši priemo-

nė – galimybė gyventojams labai tiesiogiai prisidėti prie miškingumo didinimo ir CO₂ absorbuavimo.

2025 m. APVA taip pat rūpinosi ir **miestų miškais: 267 ha** miestų miškų perduoti valdyti patikėjimo teise valstybinių miškų valdytojams, kurie užtikrins efektyvesnį jų tvarkymą bei priežiūrą. **1,3 tūkst. ha** miesto miškų **išvalyta nuo buitinių, statybinių ir kitų atliekų.**

3.5.4 Atliekų tvarkymas

2025 m. buvo skirtas papildomas finansavimas namų ūkiuose susidariusioms asbesto atliekoms tvarkyti. APVA įvertino 2024 m. paskelbto kvietimo paraiškas iš rezervinio sąrašo, ir skyrė **300 tūkst. eurų** paramą 10 savivaldybių administracijų ir regioninių atliekų tvarkymo centrų. Sutvarkyta **1,83 tūkst. t asbesto atliekų.**

Parama buvo teikiama namų ūkiuose susidariusių asbestinio šiferio atliekų surinkimo bei vežimo iki jų šalinimo sąvartyne išlaidoms padengti.

3.5.5 Oro taršos mažinimas

2025 m. APVA kvietė ūkinę veiklą vykdančius fizinius ir juridinius asmenis pasinaudoti galimybe gauti paramą ir įsidiesti **oro taršą mažinančias technologijas.** Buvo paskelbti du kvietimai bendrai 1 mln. eurų sumai. Maksimali skiriama lėšų suma vienam projektui – 300 tūkst. eurų.

2025 m. **pasirašyta 30 projektų finansavimo sutarčių** (dalis projektų buvo finansuoti 2024 m. pabaigoje, finansavimo sutarys sudarytos 2025 m. pradžioje). 2025 m. **įgyvendinti 8 projektai**, pavyzdžiui: UAB „Lerenta“, AB „Vilniaus baldai“, UAB „Grigeo Tissue“, UAB „Malkų įlankos terminalas“, AB „Pieno žvaigždės“ ir kiti. Minėti projektų vykdytojai modernizavo savo oro valymo įrenginius bei šilumos energijos atgavimo įrenginius.

Užbaigus šių projektų įgyvendinimą iki 2027 m. pabaigos planuojama, kad į aplinką pateks mažiau oro teršalų: apie 13 t/metus kietųjų dalelių, 2,5 t/metus azoto oksidų bei apie 2 t/metus nemetaninių lakiųjų organinių junginių.

3.5.6 Pajūrio ruožo tvarkymas

2025 m. Lietuvoje startavo naujas ilgalaikis svarbus projektas **„Pajūrio juostos tvarkymo priemonių įgyvendinimas Kuršių nerijos kranto ruože“**, jo tikslas –krantotvarkos priemonėmis minimizuoti neigiamas klimato kaitos pasekmes bei sulėtinti intensyvių Baltijos jūros kranto ardymą Kuršių nerijoje. Projekto vertė: **1,3 mln. eurų** (Europos regioninės plėtros fondo lėšos), trukmė: 2025–2029 m., APVA projekte dalyvauja kaip partnerė, atsakinga už projekto valdymą.

Įgyvendinant šį projektą bus atliekamas kopagūbrio defliacinių formų bei šlaitų tvirtinimas ištisiniais šakų klojiniais, kopagūbrio atskirų dalių tvirtinimas žabtvorėmis, lentinių bei molio-žvyro takų ir laiptų atnaujinimas.

APVA 2025 m. taip pat toliau administravo pajūrio **savivaldybėms skirtas lėšas krantų tvarkymui.** Klaipėdos miesto savivaldybė I Melnragėje žabų klojiniais sutvirtino apsauginio kopagūbrio vakarinį šlaitą (1000 m²) ir apsauginio kopagūbrio vakarinės dalies šlaito papėdę sutvirtino žabų tvorelėmis (775 m). Taip pat II Melnragėje ir Giruliuose įrengė medinius laiptus (57 m) bei medinius takus (258,5 m). Palangos miesto savivaldybė intensyviausiai ardomose rekreacinėse zonose paklojo 10 096,4 m² šakų klojinių bei supynė 563 m žabtvorė. Įgyvendinant šį projektą bendrai **sutvirtintas 11 tūkst. m² pajūrio kopų ruožas.** Šiems darbams iš viso skirta **64,8 mln. eurų.**

3.5.7 Verslinės žvejybos vidaus vandenyse ribojimas

Komercinė žvejyba Lietuvos vidaus vandenyse nuo 2024 m. smarkiai apribota, siekiant apsaugoti žuvų išteklius ir biologinę įvairovę. APVA šiame procese atlieka svarbų vaidmenį, administruodama kompensacijas verslinės žvejybos teisės atsisakantiems žvejams. 2025 m. skirta **4,6 mln. eurų** išmokų ūkio subjektams, kurie nutraukė verslinę žvejybą vidaus vandens telkiniuose.

Skaičiuojama, kad 2025 m. Lietuvoje buvo **sumažinta žvejybos vietų limitų – 17 proc., žvejybos įrankių limitų – 11 proc.** Iš viso **iš verslinės žvejybos pasitraukė 12 verslininkų žvejų**, iš jų 5 žvejai turėjo seliavų žvejybos kvotas ežeruose – Siesartis, Galstas, Skaistis, Ilgai, Aisetas, Peršokšnai, Juodieji Lakajai, Luokesa.

Administruojant išmokų skyrimo priemonę APVA palaikė ryšį su likusiais žvejais ir sprendė pavienes pasitraukimo iš verslinės žvejybos situacijas (pvz., suteikiant pereinamojo laikotarpio paramą žvejams, nutraukusiems veiklą 2024 m. gale).

2025-ieji žymi istorinį lūžį – verslinės žvejybos vidaus vandenyse pabaigą. Agentūros administruojamos kompensacijos tapo esminiu pamatu ne tik baigti šią veiklą, bet ir skatinti alternatyvių, tvarių verslų kūrimąsi.

3.6 ŽEMĖS ŪKIS

3.6.1 Beariminės žemdirbystės skatinimas

Bearimė (neariamoji) žemdirbystė – tai tvarios agrotechnikos kryptis, kurios plėtrą APVA skatino per kompensacinių išmokų programas. 2025 m. įvyko du kvietimai, kuriems bendrai skirta daugiau nei **15 mln. eurų** Modernizavimo fondo lėšų. Finansuotos **129 sėjamosios**.

Abu kvietimai sulaukė itin didelio žemės ūkio sektoriaus susidomėjimo, parama rezervuota per dieną.

Pareiškėjams kompensuojama iki 80 tūkst. eurų vienos sėjamosios kainos (iki 40 % vertės). Šios investicijos tikslas – paskatinti ūkininkus auginti kultūras tiesioginės sėjos būdu, taupant degalus ir gerinant dirvožemio kokybę.

Modernizavimo fondo parama bearimėms sėjamosioms (**iš viso 30 mln. eurų** 2022–2026 m. laikotarpiu) pasiekė savo auditoriją ir tikslus - visai planuotai sumai paraiškos pateiktos iki 2026 m., tad visos skirtos lėšos bus panaudotos beveik 2 metais anksčiau.

3.6.2 Žemės ūkio transporto dekarbonizacija

2025 m. APVA įgyvendino paramos priemonę, prisidedančią prie Lietuvos žemės ūkio žalinimo. Bendradarbiaujant su Aplinkos bei Žemės ūkio ministerijomis paskelbtas kvietimas įsigyti **antros kartos biodegalais ir elektra varomą žemės ūkio techniką**. Priemonei skirta **7 mln. eurų** iš Klimato kaitos programos lėšų.

2025 m. gautos **9 paraiškos**, kurių bendra prašoma finansavimo suma siekė **784,2 tūkst. eurų**. Ataskaitiniu laikotarpiu išmokėta 77, 8 tūkst. eurų.

Ši investicija padeda mažinti ŠESD dujų emisijas, skatina efektyvesnę energijos vartojimą ūkiuose ir spartina perėjimą prie mažiau taršių, modernių technologijų, kurios didina ūkio našumą ir atsparumą energijos kainų svyravimams.

3.7 LIFE PROGRAMOS PROJEKTAI

LIFE programa – ES finansinė priemonė, prisidedanti išimtinai prie Bendrijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos iššūkių sprendimo. Nuo pat programos įsteigimo investicijos yra nukreiptos į aplinkos ir išteklių naudojimo efektyvumo, gamtos ir biologinės įvairovės išsaugojimo, aplinkos valdymo ir informavimo, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prioritetines sritis.

2025 m. APVA koordinavo **4 LIFE programos projektus**:

1. LIFE integruotasis projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ (LIFE IP PAF-NATURALIT)

Tikslas: Optimizuoti „Natura 2000“ tinklo valdymą Lietuvoje, nustatant konkrečius apsaugos tikslus, stiprinant institucijų gebėjimus, integruojant gamtosapugos priemones į žemės ūkio, miškų ir turizmo sektorius bei efektyvinant stebėsenos procesus, siekiant ilgalaikės palankios buveinių bei rūšių apsaugos būklės.

Įgyvendinimo laikotarpis: 2018-2027 m.

Vertė: 17 mln. eurų.

Partneriai: Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija, Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija, Žemaitijos nacionalinio

parko direkcija, VšĮ Baltijos aplinkos forumas, Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija, VĮ Valstybinių miškų urėdija.

2025 m. rezultatai:

- Surengti 3 festivaliai visai šeimai ir 3 kiti renginiai.
- Dzūkijos nacionaliniame parke sėkmingai įgyvendinta kontroliuojamo miško paklotės deginimo gamtotvarkos priemonė, skirta žemyninių kopų atkūrimui.
- Baigtas tvarkyti Ginučių ažuolynas: jame pašalinta menkavertė augalija ir suformuotos medžiais apaugusios ganyklos.
- Žemaitijos nacionaliniame parke įrengta trečioji kompostavimo aikštelė. Tokiu būdu palengvinama natūralių pievų bei šlapynių priežiūra ir pagaminama organinių trąšų dirbamiems laukams.

2. LIFE integruotasis projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (LIFE IP EnerLIT)

Tikslas: Paremti Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano (NEKSVP) įgyvendinimą energijos vartojimo efektyvumo srityje katalizuojant procesus, diegiant energijos vartojimo efektyvumo priemones, kuriant strateginius pajėgumus, integruojant ŠESD mažinimo tikslus.

Įgyvendinimo laikotarpis: 2021-2030 m.

Vertė: 11 mln. eurų

Partneriai: Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Lietuvos energetikos agentūra, Lietuvos energetikos institutas, Viešųjų pirkimų tarnyba, Lazdijų rajono savivaldybė, Punsko savivaldybė, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos savivaldybių asociacija, UAB „Tech Zity“.

2025 m. rezultatai:

- Suorganizuotas hakatonas „HACK4PLANET‘25“, kvietęs kurti komunikacijos sprendimus, skatinančius keisti energijos vartojimo įpročius.
- Surengtos 2 beariminių technologijų lauko dienos, į kurias susirinko 100 ūkininkų.
- Ukrainos delegacija supažindinta su Lietuvos gerąja patirtimi įgyvendinant NEKSVP priemones bei energiją taupančiais sprendimais daugiabučiuose namuose.
- Įvairiomis komunikacijos priemonėmis (vaizdo įrašais, pranešimais spaudai, tinklalaidės epizodais, vienalapiais sprendimų priėmėjams ir žinutėmis socialiniuose tinkluose) apie projekto rezultatus ir klimatui palankius sprendimus informuota daugiau nei 234 tūkst. asmenų.

3. LIFE integruotasis projektas „Integruotas vandens valdymas Lietuvoje“ (LIFE SIP Vanduo)

Tikslas: Padėti įgyvendinti Nacionalinį vandenų srities 2022–2027 m. planą, siekiant pagerinti paviršinių vandens telkinių būklę, sumažinti upių ir ežerų taršą, atkurti ekosistemas ir didinti vandens išteklių valdymo sistemos efektyvumą, užtikrinti tvarus vandens išteklių valdymą.

Įgyvendinimo laikotarpis: 2024–2033 m.

Vertė: 19,7 mln. eurų

Partneriai: Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba, Aplinkos apsaugos departamentas, Žuvininkystės tarnyba, Gamtos tyrimų centras, Lietuvos energetikos institutas, Varšuvos gyvybės mokslų universitetas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Elektrėnų savivaldybės administracija, AB „Klaipėdos vanduo“, VšĮ Aplinkos apsaugos politikos centras, VšĮ Gamtos paveldo fondas, Lietuvos bepiločių orlaivių naudotojų asociacija.

2025 m. rezultatai:

- Suburta LIFE SIP Vanduo projekto Plano tinklo komanda ir surengti du susitikimai.
- Vilniuje surengtas tarptautinis seminaras „Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimas: nacionalinė patirtis, iššūkiai ir ateities perspektyvos valdant žemės ūkio taršą“, kuriame dalyvavo ekspertai iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Estijos, Švedijos.
- Žuvininkystės tarnybos Žuvivaisos departamento Pietų regiono Žuvivaisos skyriuje įrengtas ir pritaikytas plėšriųjų žuvų auginimui žuvivaisos cechas.
- Įgyvendinant pirmuosius biomanipuliacijos etapus, Žuvininkystės tarnyba į atrinktus vandens telkinius įveisė 67,8 tūkst. plėšriųjų žuvų jauniklių.
- Pasirašytos strategiškai svarbios sutartys: su instituciniais partneriais iš Latvijos dėl pavojingų medžiagų tyrimų paviršiniuose vandenyse ir dėl Dovinės baseino paviršinio vandens gerinimo.
- Įvairiomis komunikacijos priemonėmis pasiekta daugiau nei 100 tūkst. gyventojų tikslinė auditorija.

4. Projektas Strateginio gamtos projekto „LIFE Lit4Nature“ (SNaP) paraiškos parengimas

Tikslas: Stabdyti buveinių bei rūšių nykimą ir prisidėti prie ES biologinės įvairovės tikslų įgyvendinimo, parengiant Strateginio gamtos projekto koncepciją bei pilną paraišką. Projekto metu bus atnaujinti esminiai strateginiai dokumentai – Prioritetinių veiksmų nacionalinis planas, Institucinių gebėjimų stiprinimo strategija bei papildomų lėšų mobilizavimo planas – kartu telkiant žemės ūkio, miškininkystės ir aplinkosaugos bendruomenes bendram tvariam rezultatui pasiekti.

Įgyvendinimo laikotarpis: 2025-2026 m.

Vertė: 116,4 tūkst. eurų

Jgyvendinantis konsorciumas: APVA (koordinatorius), Aplinkos ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Vytauto Didžiojo universitetas.

2025 m. rezultatai:

- Pasirašytos partnerystės sutartys, surengtas įvadinis susitikimas, suformuoti tikslai, laukiami rezultatai, patvirtintas partnerių sąrašas.
- Parengtas papildomo finansavimo planas ir projekto struktūra, pateikta projekto koncepcija.
- Nustatyti pagrindiniai veiklos rodikliai ir pradėtas pilnos paraiškos rengimas.

3.8 TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

3.8.1 Dalyvavimas tarptautiniuose projektuose

Nuo 2017 m. APVA dalyvauja įvairiose tarptautinėse iniciatyvose ir projektuose, kuriuose drauge su partneriais dalijasi Lietuvos ir agentūros patirtimi pastatų renovacijos ir būsto prieinamumo, energijos vartojimo efektyvumo, klimato neutralumo, darnus judumo, atsinaujinančios energetikos, atliekų valdymo ir žiedinės ekonomikos srityse.

**BENDRA KARTU SU PARTNERIAIS
JGYVENDINTŲ TARPTAUTINIŲ
PROJEKTŲ VERTĖ SIEKIA
DAUGIAU NEI**

8
MLN. EURŲ

Finansavimo šaltinis	Projektų skaičius	Biudžetas, Eur
ES Dvynių projektai:		
Šiuo metu įgyvendinami	2	3 500 000
Įgyvendinti	4	5 040 000
LR biudžetas (Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programa)	7	151 755
Viso	13	8 691 755

Dvynių projektai

2025 m. sėkmingai įpusėta įgyvendinti 2 **ES Dvynių** (angl. *Twinning*) **programos projektus** Moldova ir Palestinoje:

1

Palestinoje įgyvendinamas projektas „**Aplinkos ir klimato kaitos integravimas į nacionalines plėtros strategijas ir politiką**“.

Tikslas – padėti Palestinos Aplinkos kokybės tarnybai integruoti aplinkos ir klimato kaitą į nacionalinio planavimo procesus, kartu įgyvendinant sektorių strategijas.

Projekto trukmė: 2024-2026 m.

Įgyvendinti skirta: 1,5 mln. eurų

APVA rolė: Projekto lyderė

Partneris: Austrijos sveikatos ir mitybos agentūra

Metų rezultatai: 2025 m. parengti išsamūs interviu su suinteresuotaisiais šalimis, įskaitant ministerijas, verslo ir visuomenės atstovus. Taip pat nustatytos spragos, stiprybės ir galimybės aplinkos ir klimato kaitos integravimo srityje visuose Palestinos sektoriuose. Parengtos ir pradėtos testuoti pirminės aplinkos

ir klimato kaitos integravimo gairės trijuose pasirinktuose sektoriuose (erdvinio planavimo, žemės ūkio ir vandens).

2

Moldovoje vykdomas projektas „**Oro kokybė ir aplinka**“.

Tikslas – padėti Moldovos aplinkos ministerijai paspartinti *acquis communautaire* ir teisyno derinimą su ES teisės aktais, jo įgyvendinimą oro kokybės ir oro taršos mažinimo, aplinkos informacijos, žiedinės ekonomikos, atliekų tvarkymo ir tvaraus cheminių medžiagų valdymo srityse.

Projekto trukmė: 2024-2026 m.

Įgyvendinti skirta: 2 mln. eurų

APVA rolė: Jaunesnysis projekto partneris, atsakingas už komponentą „Žiedinė ekonomika – sustiprintos atliekų tvarkymo sistemos“

Partneriai: Suomijos meteorologijos institutas bei Švedijos cheminių medžiagų agentūra.

Metų rezultatai: 2025 m. ekspertai iš Aplinkos ministerijos, Aplinkos apsaugos agentūros, Aplinkos apsaugos departamento ir APVA dalyvavo 22 misijose Moldovoje. Jų metu atlikta atliekų tvarkymo teisinės ir reguliacinės sistemos analizė ir parengtos rekomendacijos teisės aktų suderinimui su ES reikalavimais. Įvertinta atliekų šalinimo ir panaudojimo leidimų sistema ir pateikti siūlymai kaip ją tobulinti, surengti mokymai pavojingų atliekų identifikavimo klausimais, parengta pavojingų atliekų identifikavimo gairių metodinė medžiaga. Įvertintos esamos išplėstinės gamintojo atsakomybės už pakuotę schemos, išanalizuota jų teisinė bazė ir veiklos efektyvumas, identifikuotos spragos, tobulinimo galimybės ir parengta šių schemų diegimo koncepcija skirtingiems atliekų srautams bei pasiūlyti mechanizmai jų suderinimui su žiedinės ekonomikos principais.

2025 m. Moldovos delegacija taip pat lankėsi Lietuvoje ir gyvai susipažino su mūsų patirtimi atliekų valdymo srityje. Svečiams pristatyta atitinkamų Lietuvos

institucijų veiklos bei įvairios atliekų valdymo praktikos – komunalinių atliekų rūšiavimas, centralizuotų paslaugų plėtra atliekoms surinkti ir transportuoti, atliekų šalinimo ir kontrolės reglamentavimo praktikos, pavojingų atliekų tvarkymas.

3.8.2 Tarptautinės partnerystės

1

Nuo 2011 m. APVA dalyvauja **3B (angl. *three Baltics*)** – trijų Baltijos valstybių aplinkosaugos projektus įgyvendinančių agentūrų **bendradarbiavimo formate**, kuris skirtas stiprinti partnerystę, plėsti kontaktų ratą, semtis patirties iš kolegų, o taip pat ieškoti naujų idėjų bendroms veikloms ir projektams.

Kasmet vienas bendras projekto partnerių susitikimas vyksta vis kitoje Baltijos šalyje. 2025 m. susitikimą organizavo Estijos aplinkos investicijų centras. Susitikimo metu aptarti valdysenos ir veiklų pokyčiai agentūrose, nauji įgyvendinami projektai ir veiklos, dirbtinio intelekto įrankių naudojimas procesams optimizuoti, komunikacijos strategijos ir iššūkiai.

APVA pasidalino patirtimi rengiant projektų valdymo standartą, sukuriant IT įrankį, atsinaujinančių elektros energijos išteklių gamybos įmokos administravimui bei planuojamomis veiklomis Socialinio klimato fondo lėšoms administruoti.

2

2025 m. įvyko **Ukrainos bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos ir Energijos vartojimo efektyvumo fondo** pažintinis vizitas Lietuvoje. Vizito metu dalyviai domėjosi, kaip Lietuvoje veikia daugiabučių modernizavimo sistema, kokie finansiniai ir teisiniai instrumentai pasiteisino bei kaip šių patirtį būtų galima pritaikyti Ukrainoje atnaujinant karo nuniokotus namus.

Aptartos tolimesnės bendradarbiavimo galimybės tarp APVA ir Ukrainos Energijos efektyvumo fondo, pasirašytas Bendradarbiavimo memorandumas, kuriuo numatyta plėtoti partnerystę tarp dviejų institucijų, teikiant konsultacijas, rengiant bendras metodines priemones, keičiantis patirtimi, informacija ir gerąja praktika energinio efektyvumo, klimato bei aplinkosaugos projektų srityse. Taip

pat aptartas 2026 m. bendradarbiavimo planas, kuriame numatyta keistis patirtimi procesų skaitmenizavimo srityje ir bendrai rengti paraišką LIFE CET projektui įgyvendinti.

3

2025 m. APVA priėmė delegaciją iš **Kazachstano**, sudarytą iš keleto savivaldybių, daugiabučius pastatus administruojančių įmonių, visuomeninių organizacijų bei daugiabučių namų bendrijų atstovų, su kuria dalinosi gerąja patirtimi atnaujinant daugiabučius.

4. TVARUMAS (ESG)

APVA, būdama viena iš pagrindinių aplinkosaugos ir klimato kaitos politikos įgyvendinimo institucijų Lietuvoje, savo veikloje nuosekliai vadovaujasi visapusiškais tvarumo principais. Nors APVA dar nėra patvirtinusi atskiros tvarumo politikos, tvarumo tikslai ir principai yra integruoti į agentūros strateginius dokumentus – 2030 m. strategiją, metinius veiklos planus bei veiklos stebėsenos rodiklių sistemą. Integracija užtikrina, kad tvarumo aspektai būtų neatsiejama kasdienės veiklos, sprendimų priėmimo ir rezultatų vertinimo dalis.

Tvarumo integracija APVA veikloje grindžiama keturiais principais:

- strateginiu įtvirtinimu;
- veiklos planavimu;
- rodiklių stebėseną;
- tęstiniu tobulinimu.

Šie principai leidžia užtikrinti, kad tvarumo siekiai būtų įgyvendinami nuosekliai, o jų pažanga – matuojama ir vertinama. Detalesnė informacija apie tvarumo valdymo struktūrą, procesus bei rezultatus pateikiama tolesniuose ataskaitos skyriuose.

4.1 TVARUMO VALDYMO SISTEMA

Tvarumo valdymas APVA yra grindžiamas sisteminiu ir integruotu požiūriu, kuris apima tiek strateginį planavimą, tiek veiklos įgyvendinimo stebėseną.

2025 m. pradžioje agentūroje buvo atliktas tvarumo rizikų vertinimas bei identifikuotos reikšmingiausi aplinkosauginiai, socialiniai, valdymo (angl. Environmental, Social and Governance – ESG) aspektai.

Nustatytas esminis šių sričių poveikis tiek institucijos vidinei veiklai, tiek išorės procesams, įgyvendinamiems per administruojamas priemones, programas bei projektus.

Remiantis šiuo vertinimu suformuotas tvarumo rodiklių rinkinys, kuris tapo neatsiejama veiklos stebėsenos sistemos dalimi. Visi APVA veiklos stebėsenos rodikliai susiejami su Darnaus vystymosi tikslais (angl. Sustainable Development Goals – SDGs) (žr. žemiau).

Rodiklių stebėseną vykdoma integruotai kartu su 2030 m. strategijos ir metinių veiklos planų įgyvendinimo monitoringu, naudojant skaitmeninį įrankį „Amplon.io“.

Tvarumo valdymo koordinavimą vykdo Strategijos vadovas (-ė), atsakingas (-a) už ESG principų integraciją į veiklos planus ir stebėsenos procesus.

APVA veikla yra tiesiogiai susieta su Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės 2030 m. tikslais. Žemiau pateikiami pagrindiniai tikslai, prie kurių įgyvendinimo agentūra savo veikla prisidėjo 2025 m.:

4. KOKYBIŠKAS IŠSILAVINIMAS

- Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas
- E-mokymų sistemos sukūrimas daugiabučių namų administratoriams
- Kompetencijų stiprinimas projektų vykdytojams

6. ŠVARUS VANDUO IR SANITARIJA

- Vandentvarkos investicijų planavimo modelio sukūrimas
- Nuotekų valymo infrastruktūros plėtra ir modernizavimas
- Gyventojų būstų prijungimas prie centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų
- Gamybinių ir paviršinių nuotekų valymo technologijų diegimas
- Vandens telkinių būklės gerinimas

7. PRIEINAMA IR ŠVARI ENERGIJA

- Atsinaujinančių energijos išteklių diegimas namų ūkiuose, įmonėse, pelno nesiekiančiose organizacijose
- Atsinaujinančių išteklių elektros energijos kaupimo sistemų plėtra
- Pastatų energinio efektyvumo didinimas

9. PRAMONĖ, INOVACIJOS IR INFRASTRUKTŪRA

- Energinio efektyvumo didinimas pramonės įmonėse
- Pramonės dekarbonizacija
- Ūkinės veiklos metu į orą išmetamų teršalų kiekio mažinimas

11. DARNŪS MIESTAI IR BENDRUOMENĖS

- Daugiabučių namų renovacija
- Viešųjų pastatų modernizavimas
- Individualių gyvenamųjų namų energinio efektyvumo didinimas

13. KOVA SU KLIMATO KAITA

- Valstybės Klimato kaitos programos įgyvendinimas
- ŠESD emisijų mažinimas pastatų, transporto, energetikos, pramonės sektoriuose
- Urbanizuotų teritorijų atsparumo klimato kaitai didinimas
- Sąjungos šiltnamio efekto sukeliančių dujų registro administravimas

14. VANDENYNŲ IR JŪRŲ IŠTEKLIAI

- Žuvų populiacijos būklės gerinimas
- Upių vientisumo atkūrimas
- Vandens ekosistemų saugojimas, mažinant teršalų patekimą į vidaus vandenį ir jūrą

15. MIŠKAI, ŽEMĖ, BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ

- Invazinių rūšių kontrolė
- Beariminės žemdirbystės skatinimas dirvožemio būklei gerinti
- Miestų miškų tvarkymas
- Medžių savaiminukų išsaugojimas

16. TAIKA, TEISINGUMAS IR STIPRIOS INSTITUCIJOS

- Gerosios valdysenos stiprinimas
- Skaitmeninė transformacija
- Rizikų valdymas
- Vidaus kontrolės sistemos tobulinimas

4.2 APLINKOSAUGA

2025 m. aplinkosaugos srities rezultatai rodo APVA lyderystę mažinant neigiamą poveikį aplinkai ir klimatui tiek organizacijos viduje, tiek išorėje – per administruojamas programas, finansuojamus projektus ir kt. veiklos kryptis. Agentūra ne tik užsibrėžė ir pasiekė vidinius organizacinės kultūros tikslus, kasdien mažinant organizacijos poveikį aplinkai, bet ir valdė reikšmingas klimatui palankias investicijas, kurios sudaro tvirtą pagrindą šaliai žengti klimato neutralumo link.

Pagrindiniai aplinkosaugos rodikliai stebėti 2025 m. (tikslai ir pasiekti rezultatai)

Rodiklis	Planas	Rezultatas
Tiesioginio poveikio		
Įstaigos ŠESD emisijų sumažėjimas, %.	6	6
Įstaigos klimato neutralumo plane iki 2028 m. numatytų veiklų įgyvendinimas, %.	30	30
Netiesioginio poveikio		
Lėšų išmokėjimas Klimato kaitos programos projektams, pagal patvirtintą grafiką ir lėšų dydį, %.	88	72
Suminis ŠESD sumažinimo efektas, įgyvendinant Klimato kaitos politikos veiksmingumo pažangos priemonę (nuo 2021 m.), tūkst. tonų CO2 ekvivalentu	357	282
Metinis ŠESD sumažinimo efektas, įgyvendinant Klimato kaitos politikos veiksmingumo pažangos priemonę (2025 m.), tūkst. tonų CO2 ekvivalentu	71,5	44,1

Pastaba: Tiesioginio poveikio rodikliai atspindi APVA, kaip organizacijos, poveikį aplinkai, o netiesioginio poveikio rodikliai – agentūros administruojamų investicijų ir projektų kuriamą poveikį šalies mastu.

4.2.1 Įstaigos ekologinio pėdsako mažinimas (vidinis poveikis)

2025 m. agentūroje sistemingai įgyvendintos priemonės, skirtos mažinti neigiamą kasdienės veiklos poveikį aplinkai. Vidinė aplinkosaugos politika ne tik atliepia nacionalinius tikslus, bet ir stiprina institucinę reputaciją, demonstruojant tvarios veiklos pavyzdį viešajame sektoriuje.

Pagrindiniai 2025 m. pasiekimai:

- **Sumažintos ŠESD emisijos.** Pasiektas agentūros vidinis tikslas 2025 m. – metines ŠESD emisijas sumažinti ne mažiau kaip 6 %. Šis rezultatas pasiektas kompleksiskai optimizuojant vidaus procesus – peržiūrėjus tarnybinio transporto naudojimo

politiką, prioritetą teikiant nuotoliniam darbui bei efektyviau planuojant tarnybines komandiruotes.

- **Pradėtas įgyvendinti Klimato neutralumo planas.** 2025-ieji tapo pirmaisiais „APVA Klimato neutralumo plano“ įgyvendinimo metais, siekiant iki 2028 m. tapti klimatui neutralia organizacija. Per ataskaitinį laikotarpį sėkmingai įgyvendinta 30 % plane numatytų priemonių, o tai patvirtina kryptingą laikymąsi patvirtinto grafiko bei kuria tvirtą pagrindą tolimesniam CO₂ pėdsako mažinimui.
- **Plečiamas veiklos skaitmenizavimas.** Siekdama minimizuoti neigiamą poveikį aplinkai ir optimizuoti vidaus procesus, APVA prioritetą teikia visapusiškam veiklos skaitmenizavimui. Ši kryptis vertinama kaip viena efektyviausių priemonių mažinti popieriaus ir kitų kanceliarinių resursų naudojimą bei su tuo susijusią ŠESD emisijų grandinę ir atliekų kiekį.
- **Darbuotojų ekologinio sąmoningumo ugdymas.** Agentūroje puoselėjama vertybinė nuostata, kad tvarumas prasideda nuo individualių kiekvieno komandos nario pasirinkimų. Darbuotojų aplinkosauginio sąmoningumo ugdymas tapo integralia vidinės komunikacijos ir organizacinės kultūros dalimi. Darbuotojai nuolat skatinami rūšiuoti, mažinti vienkartinio plastiko vartojimą biure ir komandiruočių metu bei atsakingai naudoti energijos išteklius.

4.2.2 Indėlis į šalies klimato neutralumą (išorinis poveikis)

Šalia vidinės atsakomybės, esminis agentūros indėlis į šalies neutralumą klimatui ir poveikio aplinkai mažinimą realizuojamas per administruojamas investicijas ir vykdomus projektus. Veikdama kaip tvarių investicijų lyderė, APVA 2025 m. valdė plataus spektro finansavimo programas, kurios tapo stipriu katalizatoriumi mažinant klimato kaitos poveikį bei skatinant aplinkosaugos inovacijas nacionaliniu mastu.

Pagrindinės poveikio kryptys 2025 m.:

- **Klimatui palankios investicijos.** 2025 m. APVA administravo didžiausią klimatui palankių investicijų portfelį šalyje. Bendra sudarytų sutarčių suma siekia 693 mln. eurų, išmokėta beveik 350 mln. eurų paramos. Administruotos Klimato kaitos programos, Modernizavimo fondo, valstybės biudžeto asignavimų bei ES fondų investicijos visapusiškai prioritetą teikia valstybės prisitaikymui prie klimato kaitos ir daromo poveikio klimatui mažinimui. 2025 m. investicijos prisidėjo prie atsinaujinančios energijos plėtros, energetinės transformacijos pastatuose, švaresnio transporto skatinimo, pramonės ir žemės ūkio dekarbonizacijos.
- **ŠESD emisijų mažinimas.** Visi agentūros administruojami, įgyvendinami projektai bei paramos priemonės 2025 m. padėjo sumažinti apie **103,3 tūkst. tonų CO₂e** emisijų. Šis pasiekimas vertinamas kaip svarus indėlis į nacionalinius klimato tikslus, savo mastu prilygstantis maždaug 50 tūkst. automobilių metiniam išmetamųjų dujų kiekiui. Rodiklis tiesiogiai atspindi finansuojamų priemonių – nuo atsinaujinančios energetikos iki kompleksinio pastatų modernizavimo – efektyvumą.

Įgyvendinant Klimato kaitos politikos veiksmingumo pažangos priemonę per metus pasiektas 44,1 tūkst. tonų CO₂e emisijų sutaupymas, o suminiai šios priemonės rezultatai (skaičiuojant nuo 2021 m.) siekia net 282 tūkst. tonų CO₂e emisijų – apie 80% ataskaitiniams metams siektino rezultato.

- **Energetinė transformacija.** APVA indėlis į šalies energetinę transformaciją ypač pastebimas per atsinaujinančios energijos išteklių plėtros ir energijos efektyvumo didinimo projektus. 2025 m. APVA padėjo reikšmingai padidinti saulės energetikos pajėgumus bei išauginti gaminančių vartotojų skaičių. Taip pat finansuoti inovatyvūs energijos kaupimo sprendimai, didinantys energetikos sistemos lankstumą, saugumą ir mažinantys priklausomybę nuo iškastinio kuro. Didelis dėmesys skirtas ir daugiabučių namų modernizavimui: 2025 m. tęsiant Daugiabučių namų atnaujinimo programą, pasiektas dvejetainis efektas: sumažintas šilumos energijos suvartojimas bei ŠESD emisijos pastatų sektoriuje, kartu didinant gyventojų energinį saugumą ir mažinant išlaidas šildymui.

- **Žiedinė ekonomika ir kiti aplinkos būklės gerinimas.** Administruotos Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos investicijos, skirtos rūšiavimo bei perdirbimo infrastruktūros tobulinimui. Finansinė parama vandentvarkos, oro taršos mažinimo ir kt. aplinkosauginiams projektams prisidėjo prie aplinkos būklės gerinimo: mažinama tarša, saugomi gamtos išteklių, skatinamas efektyvesnis medžiagų naudojimas, taip spartinant šalies perėjimą prie žiedinės ekonomikos modelio.

4.3 SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Socialinė atsakomybė agentūroje suprantama kaip visapusiškas įsipareigojimas kurti saugią, įtraukią ir tobulėjimą skatinančią aplinką savo darbuotojams bei generuoti teigiamą pokytį visuomenei. Įgyvendindama savo misiją, APVA ne tik užtikrina aukštus darbo kultūros standartus organizacijos viduje, bet ir siekia, kad administruojamos investicijos didintų gyventojų gerovę, gerintų aplinkos sąlygas, mažintų energijos sąnaudas, didintų energetinį savarankiškumą bei skatintų tvarų santykį su supančia aplinka ir bendruomene.

4.3.1 Darbuotojų gerovės užtikrinimas ir personalo valdymas

2025 m. agentūroje sėkmingai įgyvendintos socialinio tvarumo priemonės, kuriomis siekiama kurti brandžią, saugią bei įtraukią organizacinę kultūrą ir nuosekliai investuoti į žmogiškąjį kapitalą. Augantis darbuotojų įsitraukimas bei darbuotojų skaičius, efektyvi vidinė komunikacija bei stabilūs darbuotojų kaitos rodikliai patvirtina APVA įsipareigojimą puoselėti gerosios valdysenos principus ir kurti ilgalaikę vertę savo komandai.

APVA darbuotojų gerovės užtikrinimo ir personalo kompetencijų auginimo sistema 2025 m., išlaikant tęstinumą, nuosekliai grindžiama šiomis sritimis:

- **Fizinė ir emocinė sveikata.** Įstaigoje prioritetas teikiamas prevencinėms priemonėms bei savalaikiai pagalbai. Kartą per metus organizuojami bei finansuojami periodiniai būtiniausi sveikatos tyrimai, vakcinacija, užtikrinamos ergonomiškos darbo vietos, suteikiamas papildomas sveikatos draudimas. Komandinių susibūrimų metu skati-

nama sveikatai palanki fizinė veikla gryname ore. Siekiant stiprinti psichologinį atsparumą, vykdomi streso valdymo ir emocinio intelekto mokymai, puoselėjama grįžtamojo ryšio kultūra bei reguliarūs individualūs pokalbiai su vadovais.

- **Šeimai draugiška aplinka, darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra.** Agentūra aktyviai taiko lankstaus darbo modelius, suteikdama nuotolinio darbo galimybes. Pagrindinėje APVA būstinėje Vilniuje įrengtas vaikų žaidimų kambarys, skirtas darbuotojams, auginantiems mažamečius vaikus. Darbuotojų asmeninis laikas vertinamas papildomomis garantijomis: suteikiama apmokama poilsio diena gimtadienio proga, taip pat apmokama laisva diena mokslo metų pradžios proga mokyklinio amžiaus vaikams auginantiems tėvams.
- **Kompetencijų ugdymas.** Agentūra puoselėja nuolatinio mokymosi kultūrą, sudarydama sąlygas kiekvienam darbuotojui stiprinti tiek ekspertines savo srities, tiek bendrasias kompetencijas. Reguliarių darbuotojų bei vadovų kompetencijų vertinimo metu teikiama motyvuoti pasiūlymai tikslinių mokymų bei kompetencijų kėlimo poreikiams.
- **Karjeros galimybės.** Darbuotojai skatinami realizuoti savo potencialą, suteikiant vidinės karjeros ar rotacijos galimybes: organizacijoje veikianti skaidri atrankų sistema prioritetą teikia vidiniam talentų augimui, taip užtikrinant žinių tęstinumą ir darbuotojų motyvaciją siekti aukštesnių profesinių tikslų.
- **Papildomos socialinės garantijos.** Sunkiomis akimirkomis darbuotojams teikiama finansinė parama bei suteikiamos papildomos apmokamos dienos artimųjų netekties atveju.
- **Poilsis.** Už ilgalaikį lojalumą (nepertraukiamą stažą) kas trejus metus bendra atostogų dienų suma papildoma po 1 d. Agentūroje puoselėjama atsakinga poilsio kultūra, skatinanti reguliarių ir pilnavertį darbuotojų poilsį atostogų metu. Darbuotojo atostogų metu užtikrinamas efektyvus pavadavimo mechanizmas leidžia kokybiškai atkurti darbingumą ir energijos resursus, padedant išvengti profesinio pervargimo.
- **Komandinė dvasia.** Komandos vienybė stiprinama per bendras savanorystės veiklas, vidinius visos agentūros renginius bei skyrių komandų stiprinimo iniciatyvas.

Darbuotojų patogumui biure įrengtos poilsio zonos, skatinančios neformalų bendravimą ir būtinas pertraukėles.

- **Socialinis dialogas ir darbuotojų interesų atstovavimas.** Svarbus agentūros organizacinės brandos rodiklis – aktyvus socialinis dialogas. Organizacijoje veikia Darbo taryba ir Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinės sąjungos padalinys, kurios užtikrina skaidrų atstovavimą darbuotojų interesams. Per šias struktūras darbuotojai tiesiogiai įtraukiami į sprendimų priėmimo procesus, gali operatyviai spręsti kylančius iššūkius ir būti išgirsti.

Darbuotojų gerovės užtikrinimui svarbūs rodikliai kelti 2025 m. (tikslai ir pasiekti rezultatai)

Rodiklis	Planas	Rezultatas
Bendras darbuotojų dalyvavusių įsitraukimą stiprinančiose iniciatyvose skaičius, %.	85	90
Darbuotojų pasitenkinimas, %.	73	77
Darbuotojų kaita, %.	<15	8

Darbuotojų skaičius ir kaita

2025-ieji agentūrai buvo nuoseklaus augimo ir komandos stiprinimo metai. Nuo **237** darbuotojų metų pradžioje organizacija išaugo iki **257** profesionalų komandos, su kuria pasitinkami 2026-ieji.

Šį plėtros etapą lydėjo itin palankūs personalo rodikliai: pasiektas **8 % darbuotojų kaitos lygis**, liudijantis palankų organizacijos mikroklimatą bei vyraujantį sveiką balansą tarp stabilumo ir natūralaus personalo atsinaujinimo. Ypatingas dėmesys talentų ugdymui atsispindi ir vidinės karjeros statistikoje – per metus net **15 darbuotojų sėkmingai pakilo pareigose**, realizuodami savo potencialą institucijos viduje.

Darbuotojų skaičius 2025 m. I ketv.	237
Darbuotojų skaičius 2026 m. I ketv.	257
Priimta darbuotojų	46
Agentūrą paliko	21
Vidinė karjera	15

Darbo užmokestis

Agentūros darbuotojų vidutinis darbo užmokestis (2024 m., 2025 m. IV ketv.):

Pareigybės pavadinimas	2024 m.		2025 m. IV ketv.	
	Darbuotojų, einančių vienerūšes pareigas, skaičius	Vidutinis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių (Eur)	Darbuotojų, einančių vienerūšes pareigas, skaičius	Vidutinis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių (Eur)
Aukščiausios valdymo grandies vadovas (direktorius, direktoriaus pavaduotojai, kancleris, strategijos vadovas, departamentų direktoriai)	8	6426,01	8	7780,96
Be dalyvavimo tarptautinėse misijose				7697,09
Vedėjas/vadovas (skyriaus, grupės)	21	4004,52	29	4769,94
Be dalyvavimo tarptautinėse misijose				4696,21

Patarėjas/ ekspertas/ programų vadovas/ jungtinių projektų vadovas	33	3029,52	53	3469,37
Specialistas / projektų vadovas/ vyriausias projektų vadovas/ finansininkas/ teisininkas ir kt.	146	2377,61	161	2750,17
Iš viso	208		251	

4.3.2. Socialinės vertės kūrimas visuomenei

APVA kuriamas socialinis poveikis neapsiriboja tik vidine socialine atsakomybe ir įsipareigojimais darbuotojų gerovei. Agentūra per administruojamas investicijas ir tiesioginę veiklą prisideda prie visuomenės gerovės, informuotumo didinimo, tvaraus santykio su supančia aplinka kūrimo.

Ilgalaikė socialinė vertė kuriama šiomis pagrindinėmis kryptimis:

- **Švietimas ir klimatui palankios elgsenos skatinimas.** Agentūra veikia kaip klimato kaitos ir aplinkosaugos kompetencijų centras, siekiantis sistemškai kaupti ir skleisti ekspertines žinias. Per nuoseklias informacines kampanijas, lengvai prieinamas konsultacijas, edukacinius renginius ir leidinius bei sėkmės istorijų viešinimą, APVA padeda gyventojams, bendruomenėms bei kitoms suinteresuotoms pusėms suprasti tvarių sprendimų ilgalaikę naudą. 2025 m. įgyvendinta **13 informacinių viešinimo kampanijų**, daugiausiai daugiabučių renovacijos skatinimo srityje. Tai ne tik didina pasitikėjimą valstybės paramos mechanizmais, bet ir formuoja atsakingą bei klimatui palankią kultūrą šalyje.
- **Bendruomeniškumo stiprinimas.** Agentūros daromas poveikis stiprinant vietos bendruomenes realizuojamas per dvi veiklos kryptis kurios ne tik gerina fizinę aplinką, bet ir kuria socialinius ryšius:

1) Daugiabučių renovacija kaip kaimynystės stiprinimo įrankis. Pastatų modernizavimo procesas skatina gyventojų savivaldą ir bendruomeniškumą. Bendri sprendimai dėl pastato ateities, dalyvavimas renovacijos etapuose ir pasiektas rezultatas – padidėjęs komfortas bei estetiška aplinka – natūraliai skatina kaimynystės ryšius, stiprina atsakomybę už bendrą turtą bei didina saugumo jausmą vietos lygmeniu.

2) Finansavimas bendruomenių projektams. 2025 m. APVA pradėjo administruoti naują, tiesioginį poveikį kuriančią priemonę – atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokų surinkimą bei perskirstymą bendruomeninėms organizacijoms ir gyventojams. Ši finansinė parama įgalina vietos bendruomenes inicijuoti pokyčius, kuriančius ilgalaikę vertę – skiriamas finansavimas projektų įgyvendinimui, kuriais teikiama aplinkos, ekonominė arba socialinė visuomeninė nauda bendruomenei.

- **Sveikata ir gyvenamosios aplinkos komfortas.** Agentūros administruojamos investicijos kuria tiesioginę vertę visuomenės sveikatai ir fizinei gerovei. Kompleksinė pastatų renovacija ne tik didina energinį efektyvumą, bet ir iš esmės gerina patalpų mikroklimatą, eliminuodama drėgmės bei pelėsio rizikas ir užtikrindama optimalų temperatūrinį režimą. Taip pat administruojamos investicijos į oro taršos mažinimą: skatinant įmones įsdiegti oro taršą mažinančias technologijas, finansinių kompensacijų pagalba raginant gyventojus atsisakyti itin senų, taršių automobilių bei skatinant elektromobilumo plėtrą. Investicijos į vandentvarkos infrastruktūros modernizavimą taip pat prisideda prie geriamojo vandens kokybės išlaikymo bei šalies vidaus vandenų būklės gerinimo, turinčių tiesioginį poveikį gyventojų sveikatai ir komfortui.

4.4 VALDYSENA

Veiklos valdysena agentūroje suprantama kaip pamatinių principų visuma, užtikrinanti institucijos skaidrumą, atsakomybę, rizikų valdymą ir kokybės standartus. Efektyvus valdymas yra būtina sąlyga sėkmingam investicijų administravimui bei ilgalaikio visuomenės ir partnerių pasitikėjimo kūrimui.

Pagrindiniai geros valdysenos rodikliai stebėti 2025 m. (tikslai ir pasiekti rezultatai)

Rodiklis	Planas	Rezultatas
Partnerių pasitenkinimas, %	85	94
Atsparumo korupcijai lygis, %	80	94
Klientų pasitenkinimas, %	85	92
Priemonėms ir investicijoms skirto finansavimo panaudojimo užtikrinimas, %	86	87

2025 m. Agentūra pasiekė esminį proveržį stiprindama veiklos efektyvumą bei suinteresuotųjų šalių pasitikėjimą. Institucijos pažangą geriausiai iliustruoja **atsparumo korupcijai rodiklis**, kuris „Skaidrumo akademijos“ vertinimu per metus pakilo **nuo 75 % iki 94 %** (ženkliai viršijant keltą 80 % tikslą). Šis kokybinis šuolis, kartu su augančiu partnerių bei klientų pasitenkinimo indeksu, patvirtina, kad APVA sėkmingai taiko aukščiausius veiklos standartus.

Atsakingas finansų valdymas ir operacinis efektyvumas taip pat išliko vienu iš prioritetinių geros valdysenos kryptių. 2025 m. agentūra pasiekė aukštą – **87 % priemonėms ir investicijoms skirto finansavimo panaudojimo** rodiklį (planas – 86 %). Tokį rezultatą lėmė **proaktyvi projektų stebėseną**. Nuoseklus programų įgyvendinimo vertinimas padėjo išvengti neefektyvių likučių ir laiku perorientuoti lėšas ten, kur jų poreikis didžiausias.

Apibendrinant 2025 m. rezultatus, akivaizdu, kad pasiekta pažanga valdysenos srityje tapo tvirtu pagrindu ilgalaikiam organizacijos tvarumui. Viršyti klientų ir partnerių pasitenkinimo APVA veikla rodikliai bei sustiprėjęs institucinis atsparumas liudija aukštą

institucijos brandą. APVA ne tik užtikrina atitiktį biudžetinėms įstaigoms keliamiems reikalavimams, bet ir proaktyviai diegia **pažangius valdysenos principus** – skaidrumą, atskaitomybę ir atsakingą valdymą. Šie pasiekimai formuoja ilgalaikę organizacijos reputaciją ir garantuoja, kad aukšti etikos bei valdymo standartai išliks nekintama APVA kultūros dalimi.

4.4.1 Skaidrumas ir atitiktis

APVA savo veikloje nuosekliai laikosi skaidrumo, atskaitomybės ir nešališkumo principų. Agentūra siekia užtikrinti, kad visi sprendimai būtų priimami laikantis galiojančių teisės aktų, etikos normų ir gerosios viešojo valdymo praktikos.

Korupcijos prevencijos priemonės

Korupcijos prevencijos srityje agentūra įgyvendina priemones, skirtas korupcijos rizikoms identifikuoti, vertinti ir valdyti. APVA taikomos vidaus kontrolės procedūros, reglamentuojančios sprendimų priėmimo procesus, interesų konfliktų prevenciją, viešųjų ir privačių interesų derinimą bei dovanų politiką. Agentūroje taikoma nulinė dovanų politika.

Darbuotojai supažindinami su antikorupcinio elgesio reikalavimais, organizuojami mokymai ir skatinamas atsakingas, sąžiningas bei etiškas elgesys kasdienėje veikloje.

Viešumas ir informacijos prieinamumas

Agentūra užtikrina veiklos viešumą ir informacijos prieinamumą – pagrindinė informacija apie institucijos veiklą, administruojamas programas, kvietimus, finansavimo sprendimus ir taikomus teisės aktus skelbiama viešai. Tai prisideda prie visuomenės pasitikėjimo stiprinimo ir sprendimų priėmimo skaidrumo didinimo.

Pranešimų apie pažeidimus teikimas

Agentūra sudaro reikiamas sąlygas tiek savo darbuotojams, tiek partneriais pranešti apie galimus pažeidimus ar neteisėtą veiklą, užtikrindama pranešėjų apsaugą ir konfidencialumą. APVA veikia pranešimo apie korupciją ir pranešėjų apsaugos kanalai, kuriais galima kreiptis elektroniniu paštu.

Nuolatinis tobulinimas

APVA nuosekliai stiprina skaidrumo ir korupcijos prevencijos priemones, nuolat peržiūrėdama vidaus procesus, tobulindama darbuotojų kompetencijas bei atsparumą korupcijai ir užtikrindama veiklos atitiktį aukšties viešojo sektoriaus skaidrumo ir atskaitomybės standartams.

4.4.2 Paslaugų skaitmenizavimas

Agentūra nuosekliai įgyvendina skaitmeninės transformacijos strategiją, kurios ašis – informacinės sistemos **APVIS vystymas** bei procesų automatizavimas ir optimizavimas. Ši kryptis užtikrina ne tik veiklos efektyvumą, bet ir aukštesnę paslaugų kokybę bei duomenų saugumą.

- **Procesų automatizavimas ir klaidų prevencija.** 2025 m. modernizuoti esami APVIS sistemos funkcionalumai, integruojant pažangius robotizuoto procesų automatizavimo (RPA) sprendimus bei plečiant sąsajas su valstybiniais registrais ir kitomis informacinėmis sistemomis. Automatizavus pagrindinius administracinius procesus, pavyko reikšmingai sumažinti rankinio darbo apimtį, minimizuoti žmogiškųjų klaidų riziką bei pagreitinti paslaugų teikimą pareiškėjams.
- **Inovatyvūs administravimo sprendimai.** Vienu esminių 2025 m. pasiekimų tapo naujos atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos administravimo skaitmeninės sistemos sukūrimas ir plėtra. Šis sprendimas garantuoja aukščiausio lygio duomenų valdymą, tikslų įmokų surinkimą, perskirstymą ir išmokėjimą bei užtikrina skaidrią ir efektyvią administruojamo projekto kontrolę.
- **Skaitmeninė vertė klientui.** Skaitmenizacijos pažanga leidžia agentūrai nuosekliai kurti intuityvesnę ir geresnę vartotojo patirtį, užtikrinti procesų operatyvumą ir atsekamumą. Tai stiprina visuomenės bei suinteresuotųjų šalių pasitikėjimą institucija ir prisideda prie bendro viešojo sektoriaus paslaugų modernizavimo.

4.4.3 Kibernetinė sauga

Siekiant užtikrinti veiklos tęstumą, efektyvų investicijų valdymą ir aukštą visuomenės bei partnerių pasitikėjimą, 2025 m. APVA kibernetiniam saugumui skyrė prioritetinį dėmesį. Stiprinant organizacijos atsparumą modernioms skaitmeninėms grėsmėms ir užtikrinant valdomų duomenų vientisumą, buvo įgyvendintos šios esminės priemonės:

- **Valdysena ir proaktyvi stebėseną.** Esminiu žingsniu tapo agentūros dalyvavimas projekte „Nacionalinės SOC/CSIRT modulinės sistemos sukūrimas“. Integruoti saugumo operacijų centro sprendimai leidžia vykdyti nepertraukiamą informacinės sistemos stebėseną, realiuoju laiku identifikuoti potencialias grėsmes bei operatyviai reaguoti į saugumo incidentus.
- **Techninis atsparumas ir įrangos standartai.** Agentūra nuosekliai stiprino galinių įrenginių apsaugą, įdiegdama naujausios versijos ESET saugumo sprendimus, užtikrinančius pažangią apsaugą nuo kenkėjiškų programų bei nulinės dienos (zero-day) atakų. Užtikrinant fizinės infrastruktūros patikimumą, kompiuterinė įranga buvo įsigyjama centralizuotai per CPO, atrenkant tik tuos gamintojus ir modelius, kurie atitinka griežtus nacionalinio saugumo reikalavimus.
- **Mobiliosios infrastruktūros kontrolė.** Darbuotojų įrenginiuose įdiegtas papildomas mobiliųjų įrenginių valdymo (MDM) sprendimas. Ši priemonė užtikrina centralizuotą saugumo politikų taikymą, saugią prieigą prie vidinių resursų bei patikimą duomenų apsaugą dirbant nuotoliniu būdu.
- **Praktinis pasirengimas ir pratybos.** Agentūros specialistai aktyviai dalyvavo nacionalinėse kibernetinio saugumo pratybose „Kibernetinis skydas 2025 PhishEx“. Dalyvavimas šiame simuliaciniame mokyme leido praktiškai įvertinti institucijos pasirengimą atremti socialinės inžinerijos bei fišingo (angl. phishing) atakas.
- **Saugumo kultūros ugdymas.** Formuojant proaktyvų darbuotojų požiūrį į informacijos saugumą, vykdytas sistemingas švietimas NKSC mokymų platformoje. Nuolatinis darbuotojų kompetencijų kėlimas specializuotuose mokymuose užtikrino aukštą kibernetinio raštingumo lygį visoje organizacijoje.

Šių priemonių visuma garantuoja, kad APVA išlieka patikima institucija, gebančia apsaugoti valstybės informacinius išteklius bei klientų duomenis nuo šiuolaikinių kibernetinių iššūkių.

4.4.4 Rizikų valdymas

Agentūroje įdiegtas veiklos rizikų valdymo procesas ir veikia nuosekli rizikų valdymo sistema. Rizikos valdymas vykdomas vadovaujantis aplinkos ministro įsakymu patvirtinta Rizikų valdymo politika ir tvarka.

Veiklos rizikų valdymas grindžiamas trijų apsaugos lygių koncepcija:

1. Rizikų identifikavimo ir valdymo funkcijos, vykdomos departamentų ir (ar) skyrių lygmeniu.
2. Rizikų valdymo sistemos kūrimas, visos agentūros rizikų vertinimo ir valdymo, kontrolės ir atitikties užtikrinimo funkcijos. Šias funkcijas, pagal priskirtas atsakomybes, vykdo Kokybės ir rizikų valdymo skyrius bei Teisės skyrius.
3. Nepriklausomo audito funkcija, kurią atlieka Aplinkos ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyrius.

4.4.5 Asmens duomenų apsauga

Siekdama užtikrinti visišką Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) atitiktį, agentūra vadovaujasi aukščiausiais duomenų saugumo ir skaidrumo standartais. Duomenų apsaugą suprantama ne tik kaip teisinė prievolė, bet ir kaip pamatinis pasitikėjimo institucija elementas.

Pagrindiniai agentūroje taikomi asmens duomenų apsaugos principai, užtikrinantys, kad jų tvarkymas būtų vykdomas atsakingai, nuosekliai ir atitiktų teisės aktų reikalavimus:

- **Teisėtumas ir skaidrumas.** Asmens duomenys renkami ir tvarkomi tik aiškiai apibrėžtais, teisėtais tikslais, susijusiais su agentūros funkcijų vykdymu. Duomenų subjektams pateikiama išsami informacija apie asmens duomenų tvarkymą, jų teises ir šių teisių įgyvendinimo tvarką.

- **Duomenų minimizavimas.** Tvarkomi tik tie asmens duomenys, kurie yra būtini konkrečioms funkcijoms vykdyti ar paslaugoms teikti. Reguliariai peržiūrimos tvarkomų asmens duomenų apimtys ir nustatyti duomenų saugojimo terminai.
- **Technologinis ir organizacinis saugumas.** Taikomos tinkamos organizacinės ir techninės priemonės, užtikrinančios asmens duomenų konfidencialumą, vientisumą ir prieinamumą. Prieiga prie asmens duomenų suteikiama tik įgaliotiems darbuotojams pagal jų atliekamas funkcijas.
- **Institucinė kompetencija ir atsakomybė.** Duomenų apsaugos kultūra integruojama į kasdienes veiklos procesus per reguliarius darbuotojų mokymus bei kompetencijų kėlimą. Kiekvienas komandos narys supažindinamas su asmens duomenų apsaugos reikalavimais, jų pareigomis ir atsakomybe tvarkant asmens duomenis.
- **Vidaus dokumentai ir procedūros.** Agentūroje patvirtintos asmens duomenų tvarkymo taisyklės, duomenų subjektų teisių įgyvendinimo, asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo, teisėto intereso vertinimo ir kiti vidaus teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų apsaugos reikalavimų laikymąsi. Šie dokumentai periodiškai peržiūrimi ir, esant poreikiui, atnaujinami.
- **Duomenų apsaugos pareigūno vaidmuo.** Agentūroje užtikrinamas duomenų apsaugos pareigūno įsitraukimas konsultuojant darbuotojus, vertinant naujus ar keičiamus procesus, vidaus tvarkas, diegiant informacines sistemas bei vykdant BDAR reikalavimų laikymosi stebėseną.

apva

APLINKOS PROJEKTŲ
VALDYMO AGENTŪRA

apva